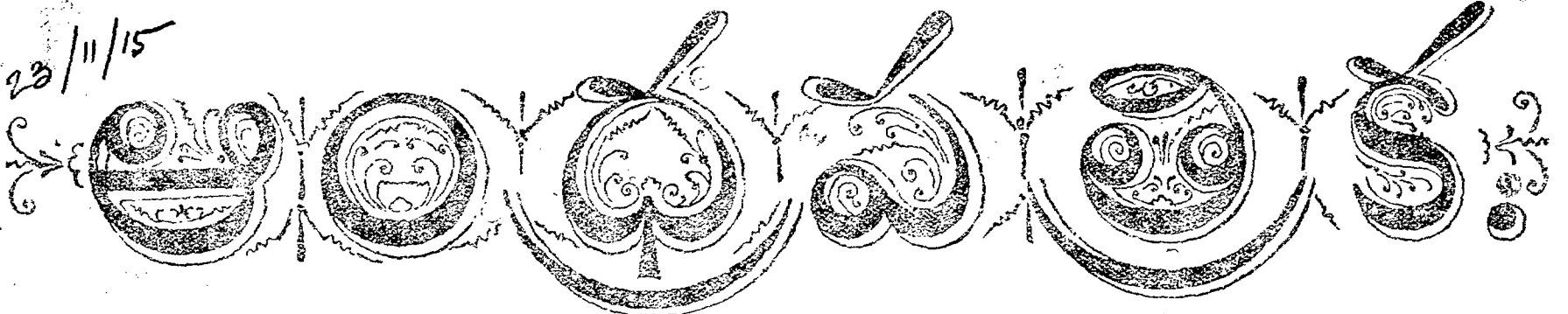

23/11/15

308622

వృత్తిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1915 నం. నవంబరునెల 23 వ తేది మంగళవారము

No 200

సంపుటము. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర కార్తీక బహుళ ద్వితియ ౨.

సంచిక ౨౦౦

గాంధీర్వ ప్లాటు హార్వోనియములు

హిందూస్థాని కన్సటంట్ కీర్తన గ్రంథముగా ప్రత్యేకము తయారు చేయబడినది.

1 నెం. ప్లాటు రూ. 30-0-0

8 నెం. గారంటీ 2 నెం. ప్లాటు రూ. 20-0-0 2 నెం. గారంటీ 2 నెం. హార్వోనియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రీటర్న్ చేయవచ్చును. మొత్తము 17-ల మొదలు అనేకయితర హార్వోనియములుగలవు. ఉపాధ్యక్షులు లేకనే స్వయముగా హార్వోనియంపాఠంన శిష్యులొనటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాన్ బల్లారికృష్ణమా చార్యుల వారి నాటకపాటలు గ్రహ్యంబు విశేషముగా ఖర్చుచున్న విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోతున్న. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోగజ, సింగర, చాలీ, సన్, హంబర, ట్రయింపు ప్రకల్ప కావలసినవారు మాకు వ్రాయును.

మద్రాసు పోస్టు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

ఈనెల 15 వ తేదీనుండి మోటారుబండి ప్రతిరోజును ఉదయము ౫ం 7-30 కు కాకినాడలో ప్రారంభమైనది. ౨౦ కచ్చేరి నెడుటకున్న మోటారు ట్యాన్కిట్టు కంపెనీ ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫ం 9-40 కు చేరును. తిరిగి కోటిపల్లిలో ౫ం 10 కు బయలుదేరి ౫ం 12-30 కు కాకినాడ చేరును.

మధ్యాహ్నము ౫ం 1-30 కు కాకినాడలో బయలుదేరి ౫ం 2-50 కు బాగ్దొరాయ చేరి, తిరిగి ౫ం 3-20 కు అక్కడ బయలుదేరి ౫ం 5-0 కు కాకినాడ చేరును.

రంగూను శ్రేయస్కం అనగా పలకలు రవులకట్టులు కమ్ములు వగయరా పూర్వముకంటే ధరలు తగ్గించి విక్రయించుచున్నాము.

The English Motor transit Company, Automobile Engineers

Proprietor, A. SUBBARAYADU

COCANADA.

ఆచంట సుబ్బారాయుడు, కాకినాడ.

Amrutanjan

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పులనూన్పును, వాయువుబొట్టు పోగొట్టుచు పార్శ్వపుకొప్పుల బారబోయను. పొట్టుపోగొట్టుచు వసమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

మనాపన గలిగియుండును.

ప్రతిఐంటునుండదగిన చౌకయైన నైద్యపహానుము

అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి. 7, తంబుశెట్టిపేట, మద్రాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము ముగ్ధత్యమరమ్యముగ లిఖించబడినవి.

డిసంబరునెల 31 వ తేది చొప్పున పోకసారిగ వాడుగు రూపముల విలువగల మామండల గొడువారలకు క్యాలండరు దుచితముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణచివేసి కంపెనీలయిన.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డబ్బా 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పాడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహనీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చొట్టలలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109 ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబుశెట్టిపేట, మద్రాసు.

ఈ యధ్యక్షులన క్యాలండరుల కొద్దిపత్రము ముద్రింపబడుచున్నది. దరఖాస్తులకు వెంటనే పంపుకొన యాకాఫంక్షను ౫౦౫౫.

వనోదధి సారసవరిలా.

(28)

ఇది దేశమునందులును నెత్తునగడ్డలను మరియొకల చిరస్మర్యోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పొడివాడుపుపోట్లు వీరనబట్టు, రక్తవికారములనగలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇంచుమించున కాంతినికలిగించును. వాడికంటె వులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తున కుడ్డికంటె వృద్ధిజేయును. దీనివలన తీరమునంద బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడిన శరీరములో నొకవిధమైన మాన్యు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడిన శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ 1-2-0.

కుటుంబముందు:—ఇది చిరస్మర్యమునూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతముధునల్లి) త్రాగుటకు ముందు) నాగల్లి తైలము పైపూతకు మును. ఈరెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవుమందు ౩-0-0.

ప్రొప్రైటరు:- పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, ననసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT Faneawadi, No, 144 No, 2, Bombay.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ.

తైలిసులభము, కథలు చదివిపట్టు చున్న కొంతవచ్చును బహుశ్రావీనకాలమునుండి నోకనునోచి అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లింకు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచిలకు రూ. 2-0-0

అంచెనూలి లేదు. ప్రవేశమునుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుచుము.

వలయువాడు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (27) 145, కొంపేటి, మద్రాసు అని వ్రాయుడు.

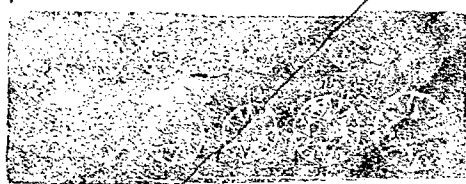
ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

షరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.

తండ్రి పిఠాగము:- "ఉమ్మడిదూర్"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతిమైనట్టిన్ని బర్మానైజలకు తగుమైనటుల ఇరుచేపక కెంపులున్ను వైక్రంతములు వక్రైరా కిమలములున్ను బేడకానులు అణకానులున్ను బుంగారపు నగలున్ను పైరాళ్లుగల నగలున్ను, పట్టు దుమారులు కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెచ్చించున ధరలను తెలుసుకొని నూకు అర్హులు పొందుదుర. ప్రార్థించుచున్నాము. (183)

[illegible]

నేతపరిశ్రమము

[సూకల వేంకటసుబ్బయ్యగారు.]

నేతపరిశ్రమమును మన హిందూదేశములో రెండవ వృత్తిగా నున్నది. ప్రతిమానవునికి గావలసిన వస్తువులలో మొదటిది యన్నను, రెండవది వస్త్రము.

1800 సం॥ నా వరకు మనరాష్ట్రమున స్వదేశీ ములకు గావలసిన వస్త్రములను తయారుచేయుటయే గాక పాశ్చాత్యులకును ప్రాచ్యులకును మనదేశీ వస్త్రములు పంపబడుచుండెను. కాలవైపరీత్యమునుబట్టి క్రమక్రమంగా నిచ్చటి సరకులను విదేశీయులకు బంపుట నీతివిహితముగాక మనదేశీయులకు యోగింపకొను వస్త్రములు కూడ విదేశీయులనుండి మూడింటి రెండు భాగములకు బైగా దెప్పించబడుచున్నది. ఈ స్థితిచే రానురాను ఈ నేతపరిశ్రమ వీధిలై వార్తకు దగ్గరైనా వాము లేకయున ఈ నృత్తి క్రమక్రమముగా క్షీణించుచు ననేక నేతగాండ్రకు జీవనమునకే చాలమిచ్చే జాల కష్టపడుచున్నారు. సామాన్య ప్రజలు అసాన నననాగరికతావాసన దెలిచుచువారు ఈ దేశములో తయారుచేయవలసిన వస్త్రములు ఉపయోగించుకొనుచున్నారు. విద్యయు నననాగరికతయు ఏబలముకు కొలది ఉపన్యాసము చేయువారలే వేదికల దిగినతోడనే దేశీయువస్త్రములను గలలోనైనను దలచక విదేశీయ వస్త్రములను ధరించుచు ద్రవ్యమును వృధాగా వ్యయపెట్టుచున్నాడు.

మన సోదరిసోదరులు తగినజీవనములేక కష్టపడుచుండగా మనము వార్తకు దగ్గరైనా వాముచేయక విదేశీవస్త్రములను ఉపయోగించుచున్న మనదేశీయ వృద్ధిరాజులకు, పృథి దేశీయును పృథియుకొక్క వ్యవసాయ పరిశ్రమల బట్టియే యభివృద్ధికి వచ్చుచున్నది. మనదేశీయుల నీ రెండు విషయములు తగిన వృద్ధికొందున కేశ్వర్యమును భూమి కలిగియున్నది. మనదేశీయుల మొదటిదియగు భూజనవార్తములను తప్పిచేయు వ్యవసాయమునకుండు కొంతకే ఈ నేతపరిశ్రమ గలిగియుండు సుగతి నందరికి దెలిసిన విషయమే. పాశ్చాత్యులలో ననేకమంది చదివినవారు గానుండగా మనదేశీయులలో కొంతమంది చదివినవారు మట్టుకొని న్నారు. ఇటు విద్యలేనందున విద్యరానివారు లోకములో జరుగు సంగతు లెట్టివియో తెలియనందున వారివారి పెద్దలు చేయుచుండినట్లే తామును నాచులనే చేయుటయేకాని పృథివృత్తి వృద్ధిపరుచుటకు దగినవార్తము లెట్టివి యని కనిపించుచుండు లేదు. కేర్తికేషులైన లోకమాన్యులకు గోపాలకృష్ణ గోఖలే గారుపాదించిన పృకారము “ఉచిత నిర్బంధ ప్రారంభ విద్య” సర్వజనులకు నేర్పించుగరకు ఈ దేశము అన్ని విషయములలో వృద్ధిపెచ్చుటకు అనికాళముండదు.

ఈదేశమునకు గావలసిన తెల్లని రంగులుగలవి మైన నూలుగకములు ఇంగ్లాండునుండి వచ్చుచున్నవి. అయితే రంగు నూలులలో గట్టివాను రకముల గ్లాస్కోలో నద్దించి పంపబడుచున్నవి. రంగులు ముఖ్యముగా జర్మనీనుండి ఉపయోగి చేయబడుచున్నవి. నూలువస్త్రములు, పట్టుబట్టు, ఉన్నివస్త్రములు ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు జర్మనీలనుండి వచ్చుచున్నవి. మన దేశీయులలో మానవునకు గావలసిన వస్తువులపయోగమును దూది, ఉన్ని, పట్టు, నిశేషముగా దయారయిచున్నవి. విద్యాధికులు వ్యాపారస్తులు ఈ పరిశ్రమమును దగినట్లుగా వృద్ధిచేయక ఈ దూది, ఉన్ని, పట్టును విదేశీయులకుబంపి మనకు గావలసిన వస్తువులను అచ్చటినుండి దెప్పించుకొనుటకు మనదేశీయుల క్షీణదేశము వచ్చుచున్నది.

మనదేశీయులలో నుత్పత్తియగు 7½ పౌండు దూదని ౧౮౧౮-౧౯౦౮ల వరకు విదేశీయులకు విక్రయించి మరల వారివద్దనుండి 5 పౌండులకు రూ. ౧.౦౦ వ నెంబరు నూలుపెట్టెను ౬-౦౦-౦౦ లకును అంతిమతూకముగల నెంబరు ౨౦౦ - వ నూలుపెట్టెను ౮-౨౦-౦౦-౦౦ లకు ౨౫౦-వ నెంబరును పనిదేశీ ద్రవ్యము ఎట్లు వ్యయ మగు చున్నదో మనము యోచించవలయు. ఈమధ్య కొందరు విద్యావతులైన ధనవంతులు విదేశీయులనుమాది అచ్చటచ్చట నెం. 4 మొదలు నెం. 40 వరకు నూలుగకములను నెం. 40 వరకు బట్టలను యంత్రసహాయముచే తయారుచేయుచున్నారు. బట్టలు తయారుచేయు మిల్లులు మద్రాసు, బొంబాయి, హోలార్, బ్రోచి, అలహాబాదు, కాన్పూరు మొదలగు ప్రాంతములందున్నవి. మన రాజధానియందు మద్రాసు కాలికట్టులలో మాత్రమున్నవి. ఈ కోస్తాలో బట్టలుచేయు మిల్లులు విదేశీయులచే నడుపబడుచున్నవి. ఘోషా 5 సం॥ ముల క్రిందను బ్రోచిలో నెం. 80 వరకు తయారుచేయు మగలను ఏర్పాటు చేసిననున్నారు. అనూలు ఇప్పటివద్దే హాడుకోలోనివచ్చుచున్నది.

1911 సం॥ జనాభాశక్తి ప్రకారము హిందూదేశ జనసంఖ్య 81½ కోటిలో 1,25,00,00౦ మంది నేతపరిశ్రమ చేసే జీవనముచే నువారుగా నున్నారు. వీరికి దగ్గరైనా వాములేన ఈ పరిశ్రమను వృద్ధికి దెచ్చివయడం ఈదేశములకు గావలసిన వస్త్రములు తయారుచేయుటయే గాక యితర దేశీయులకు సహితము నెరుపుచేయవచ్చును.

ఈ జిల్లాలో 10,15౦ మగ్గులుండి యున్నవి. పుల్లం పేట తాలూకాలో ఘోషా 2,000 మగ్గులును, పొట్టిటూరు తాలూకాలో 2,500 మగ్గులును నిధిపట్టు తాలూకాలో 1,500 మగ్గులును, జమ్మలమడుగు తాలూకాలో 2,50౦ మగ్గులు ఉండియున్నవి. ఈతాలూకాలో నెం. 12 మొదలు నెం. 200 వరకు తెల్లనియును, రంగులను గలవియును, సాదావియును, జరిగలవియును సగు వస్త్రములు నేయుచున్నవి. ఇతరతాలూకాలో నెం. 12 మొదలు నెం. 40 వరకు నేయుచున్నవి. ఘోషా 1,750 ఉండియున్నవి. కామలాపురం తాలూకాలో ఉక్కులూరును, వాళంపల్లె యందును 20 మగ్గులుగా పట్టుచీరలు, మడత కలు తయారుచున్నవి.

ఈ జిల్లాలో నేయు మగ్గులన్నియు గుంతకర్మములు ఇందులో ౧౦౦ లో ౧ కంటే ప్లమువటలేదుగ్గులు ఉండియున్నవి. ఈమగ్గులలో నెం. ౮౦ మొదలు నెం. ౬౦ వరకు రకమువారిగా నేయుటకు వీలగుచున్నది. నెం. ౮౦ మొదలు నెం. ౨౦౦ వరకు నయును రకములుగాని, జరిగేసిన రకములుగాని నేయుటకు ఈ మగ్గులు టిలపడనందున వీని సంఖ్య వృద్ధి గాక యున్నది. గుంతకర్మములో నెం. ౮౦-౬౦ నూలుతో రోజుకు 3 గజముల బట్టు మాత్రము నేయుచుండినట్లు ఇక్కడును ప్లమువటలేదు మగ్గులలో ౬ గజముల గుడ్డ నేయుచున్నారు. ఈ విషయములలో బుద్ధిమంతులు తగినవిచారము చేసినయెడల ఇంకను ఎక్కువ గజములను నేయుటకు అనికాళమేర్పడును.

ఈ జిల్లాలోని వ్యాపారస్తులు ద్వీపాంతరములకు బంపు నైలాసుతాల్లు నేరుగా ఆ విదేశీయులకు బంపక మధ్యవారికి విక్రయించుటవల్ల ఆ వ్యాపారముయొక్క సంగతులు తెలియక పోవడమువల్ల రా అనేకులు ఈమధ్య చాల నష్టపడియున్నారు. ఈ జిల్లాలో తయారు చేయబడు జరిపాదావస్త్రములకు గావలసిన నూలు జరిగంగులు ౧౦౦-కి ౯౧ కంటే మించున దేశీయులనుండి గావలసియున్నవి. ఇందులో జరిగరములు విదేశీయులనుండి నేరుగా దెప్పించుకొనువారలు ఒకరిద్దరుతప్ప తక్కినవారందరును మద్రాసునుండి మామజేయునకు దెచ్చుకొనువారై యున్నారు. దేశీయులలో నుత్పత్తియగు సరకులు విదేశీయులకు బంపుటకు అచటకు రాదగినసరకులను దెప్పించుకొనుటకే వ్యాపారస్తులకు దెలియనవును ఇతరయోగములను వృద్ధిచేయుటకు ఈ జిల్లాలో నేత నేయువారిలో ౧౦౦-కి మగ్గురుట్టుక చదివినవారుగా నుండినపుడు వీరువృద్ధికివచ్చుటకు అనికాళములేదు. ఈగొప్పజిల్లాలో పడుచుండి చేరి యొకకం పెరిగా వస్త్రములవ్యాపారము చేయువారు లేరు.

నేత నేయువారికి వారివారి నటులబడులలో అనుబిడ్డలు (5 సంవత్సరముల బిడ్డలకన్న) సహకారముగా నుండి పనులు చేయుచున్నారు. పిల్ల లాదిగా నేత నేయునవాడు రోజు ౧-కి రూ. 0-4-౦ మొదలు రూ. 0-10-0 వరకు సంపాదించుచున్నాడు. ఈజిల్లాలో ద్రవ్యరంగులు, మధ్యకత్తు ప్రజలును కలసి ౧౦౦-కి ౧-కి తక్కువసఖ్యగా నున్నపుడు నేతగాండ్ర సాభాగ్యము గుఱించి చెప్పకగత లేకయే మీరు గ్రహింపవచ్చును.

పుల్లంపేటలో నేయుచున్న వస్త్రములు.

1.	నెం. 80	మొదలు నెం. 267	వరకు సాదా రమాలలు (సగం వేసిన రమాలలును, రంగు జరిగరమాలలు.)
2.	80	150	తెల్లజీవీరలును, యావత్తు (రంగుల జరిగిరలును.)
3.	100	200	జరిగేసిన ఉత్తరీయములు.
4.	80	120	జరిగేసిన తెల్లంగులు పే (టూలు.)
5.	80	120	స్వదేశీ సాదాబట్టులు పుట్టులు, ఇంకను చొక్కాలును, వానినీలు, చేతికడ్డలు.
- ఈవస్త్రములు చాలామట్టును బొంబాయి రాజధానికిని మధ్యపగణానకును, బీరానపము, ఉత్తర జిల్లాలకును, దక్షిణజిల్లాలకును బంపబడుచున్నవి. మాధవరములో ప్రాంతములు తయారుచేయుటయే గాక ఇటీవల పట్టుచీరలును, మధురమునా నుత్తరీయములు తయారు చేయబడి యుత్తరజిల్లాలకును, దక్షిణజిల్లాలకును, మైసూరు, హైదరాబాదు దేశీయులకును బంపబడుచున్నవి.

జమ్మలమడుగు తాలూకాలో నెం. 20 మొదలు నెం. 120 వరకు సాదా రమాలలును, కట్టుపంచలు తెల్లజీరలును, చిత్రమైరంగులు గల ముప్పట్టులు తయారుచేయబడి బొంబాయి రాజధానికిని మధ్యపగణానకును బంపబడుచున్నవి.

ప్రాస్తటూరు తాలూకాలో నెం. 60 మొదలు నెం. 150 వరకు తెల్లని రంగుల సాదా జరిగేసిన రమాలలు, పేటాలు, రంగులచీరలు, ఉత్తరీయములు, నైలాసు చొక్కాలు నేయబడి బొంబాయి రాజధానికిని, మైసూరు హైదరాబాదు దేశీయులకును, బాన్సుగల్గెరా దేశీయులకును బంపబడుచున్నవి.

కామలాపురం తాలూకా ఉక్కులూరు సాళంపల్లెలలోను కంచివీరలలో పట్టుచీరలు కంచీలు, బాన్సుగల్గెరం కత్తులు ముట్టులును తయారుచున్నవి. ఇచ్చటి రకములు ఈజిల్లాలోనే ఖచ్చిబద్ధమున్నవి.

౧౮౬౦ సంవత్సరమువరకు యాజిల్లా పుల్లంపేట తాలూకా రయితులు పంచవజాతివారు యిచ్చును సీమనుండి వచ్చు ౧౨౦ నెంబరు నూలును సరియైన సన్నపుములు గూడ పడకుండుడిరి. అనూలుతో బట్టుననేనీ విక్రయించుచుండిరి ఇప్పటికిని కొందరు రయితులు స్వయముగా నెం. ౧౨౦ ను నూలును ఒకటి బుప్పట్టు, చీరలు మొదలగునవి నేయుచున్నారు. ఇప్పుడు మిల్లులలో తయారుచేయబడిన బుప్పట్టు, నూతకచీరలు 1 లేక 1½ సం॥ అటికెచ్చును. ఈవేతితోపడిన నూలుతో నేయబడిన బుప్పట్టు చీరలు మొదలగునవి గి సంవత్సరములు తక్కువతయందా ముగలవని వృథాగా చెప్పగలను. చేతితోదంచిన బియ్యమును మున్నగుచి యంత్రసహాయముతో దంచిన బియ్యమునుబండెట్లు చేతిమగ్గులచే నేయుటకు వస్త్రములకున్న బలము యంత్రసహాయముచే నేయుటకు వస్త్రములకుండదు. కందిలో నేయుటకు పట్టుకలసిచీర ౧-కి రంగుల క్రమముగలవి రెండు మూడు సంవత్సరములు అటికెచ్చును. నీరురంగుల జాకి నేటు చీరలు రూ. ౧-౧౨-౦౦ లు క్రయము చేయునవి ౮ ఒక సంవత్సరమునకు మాత్రమువచ్చును. ఇప్పటి నననాగరికులకు గావలసిన వస్త్రములు (నూలువి, పట్టువి) సీమకములకంటె ౧౦౦ కి ౨౧ మొదలు ౧౦౦ వరకు జాస్తి కల యిచ్చినయెడల సీమకములకంటె రెండింతలు రోజులు బట్టు అటికెచ్చునవి. స్వదేశీయబట్టు చీరలగలవు. ఇప్పుడు బజారులో రూ. 2 లకు అమ్మ ౧౨౦౩ ములును సమానమైన ౨౦ గజముల తొడును సరియైన ౬౦ నెంబరు స్వదేశీతొడు రూ. ౮-౦-౦ లకు చిక్కను, సీమములకంటె ఈదేశీయములు తీసిపోదని వృథాగా చెప్పగలను. ఈదేశీయులలోగల హిందూ మహమ్మదీయులకు నూలుపట్టుబట్టు నాణ్యమైనవి ముతకవి ఇచ్చటనే తయారుచుండగా వీనిని పోషించక విదేశీయులైన వస్త్రములు ఉపయోగించినయెడల మనమాతృదేశీయునకు మహావకారము చేసినవారల నుగుచును.

ఈజిల్లాలో నేమి ఇతరజిల్లాలలో నేమి నేను సంపాదించినవి పోట్లలో నేమి ఈ నేత నేయు జనులు సర్వసాధారణముగా త్రాగుదను వేరుపురుగుల పిల్ల లాదిగా సంపాదించు ద్రవ్యములలో చాలభాగము త్రాగుటకు ఖచ్చిబద్ధులచే వారి కుటుంబజీవనమునకు చాలక కష్టపడుసంగతి యాచుజనులకు పరితాపము పుట్టించినమామిది.

ఈ నేరుపురుగు నశింపచేయుటకు ఈ నేతపరిశ్రమమును వృద్ధిచేయుటకును గవర్న మెంటువారు ఈ నేతగాంధ్రులను గాగ్గియాలకు కల్లు సారాయి మతాణులు మూడు మైళ్లకుపైబడిన సుందకుండుట్లు యేర్పాటుచేయుట. ఇట్టి శిక్షగాంధ్రులు, గాగ్గియాలలో మద్యపాన నిషేధ సంఘము (Temperance League) లను నేర్పెరిగి ఈసంఘములచే ఉచితవార్తలను అట్టిచెనునదెరిగి ఆపురుగు దగు ప్రియత్నముచేయుట. కంది నేతగాంధ్ర యూనియన్వలత ఈ నేతగాంధ్రులను గాగ్గియాలలో వ్యాపారస్తులు ఈ వీధలు ద్రవ్యమును నేకరంపు విధములను గణం తగినసంఘములను నేర్పెరిగియుట. గవర్న మెంటు గూర్ఖాశ్రమోబ తగిన వ్యాపారస్తుల సంఘములుగా చేరి ఉచితవార్తలను నుంచి అట్టి వార్తలలో సామాన్యజన్య, నేత, రంగులపరిశ్రమలను చెప్పించి మట్టిపంపులులవారు తమ పృథివీధులకు ఈ పరిశ్రమమును వృద్ధిపెంచుటకు సంకల్పము గొప్పనేత, రంగులపరిశ్రమలను గల పృథీక జలకుండు సూతనవార్తములకు నేతగాంధ్రులన్ని వాకర్షింపజేయుట. ఇట్టిసంఘములకు గవర్న మెంటువారు తగినసహాయము చేయుట. గవర్న మెంటు వారు ఇటీవల మధురమునా నేతరంగుల పరిశ్రమలను నచ్చివృద్ధికి యాంధ్రుల వార్తలలవంటి వార్తలలకు ఈజిల్లాలో దగిన వోబు నేర్పరిచి విద్యాగంధము తేలివారకు సమీపవార్తలను గణపుట.

దేశీయవస్త్రములను నేయుచున్నవారు సర్వజనులకు సుపయోగపడు రకములు తయారుచేయు సరకులను నాడుకలోకి తెచ్చుటకు స్వల్పవార్తములను విక్రయించుచు దేశాభివృద్ధికి దోడ్పడుట యవసరము.

I

కొచ్చినప్పుడు వారి నానందమును — కొచ్చినప్పుడు
 వారి నెమ్మదిగా నొక ప్రాంతమునకు నేను రాక
 చేస్తున్నాను నిరాకరించి కాగలదుగాని ఆ బాధను
 తప్పించుట కొరకు చేస్తున్నాను. అందుకే నీదానిని
 కొనుట కష్టమైనది అని నీవు నమ్మకముచేసి
 ఆ సమాధానము క్షమించుకొని, తీరనిగా చేస్తున్నాను నా
 దయను నమ్మకముచేసి కాగలదుగాని తలచిన
 పనులను నిర్వహించుట కొరకు నొకరినొకరు కలిగియున్న
 పక్షపాతములను పరిహరించుట కొరకు నొకరినొకరు
 పక్షపాతము చేయక దయచేయుట కొరకు నొకరినొకరు
 పక్షపాతము చేయక దయచేయుట కొరకు నొకరినొకరు

కుష్టుకుతైలము

డబ్బీ 1 కి నెల 0-8-౧ వి. పి. సహా 0-12-0

ఈతైలము పొడలు, బొట్టి, తెలుపు, నలుపు కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

వాతావరణస్థితి

1915 సం. నవంబరు నెల 23-వ తేది.

Table with 6 columns: (వర్షములు), గ్రహములు, కడదిను 24 గంటలలో, ఉత్తరము, తూర్పు, దక్షిణ, పశ్చిమ. Rows include various celestial bodies and weather data.

కల్పాన ప్రాంతములకు ఈసారి కొన్నియన్ని... వాతావరణ మిచ్చుట త్వరతమగా హెచ్చినది. కల్పానకు...

ఆర్. యల్. యల్. బొమ్మ, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

భారత పతావము.

సిపాయి పరమోదయి:—ఈతడు 24 సంవత్సరాలముగాని వాడు. అతడు 14 తేదీని "వాసిరేయ" అను రణరంగమునందు, ఈతడు గాయపడిన హవ్వారానోకనిని సిపాయి నోకనిని శత్రువుల శక్తుల బాధలనుండి రక్షించి యీ వలన దెచ్చుచుండెను. దానిని ఆరబ్బి అను అడవి లెగయొకటి మీదటికి పీఠావస్థలో వాధింప గొడగెను. అట్టి సందర్భములో నిజమయి యొకచేతితో గాయపడినవాని మాటుపరచుచు మరొకచేతితో ఆరబ్బిలను నిరోధించెను. తుదకు ఆరబ్బి గుంపుకు వాదోలి గాయపడిన వారి నిర్భయ ప్రయోగవార గృహమునకు సురక్షితముగా గొంపోయెను.

సిపాయిలు ఫకీర్బాబు, ఫిరోజ్బాబులు:—వీరు సర్వములను మోగించుచు పాదములను నడిచుచు మేజరు ఆర్. గా. బొక చిన్న నైకనికాదుమనకు అధికారి ఈవార ప్రాంతాంతకములకు వెళ్లుట తగిలి పడిపోయెను. అన్ని బాధలను అతని నడక ముందు ముప్పు చుండెను. ఇట్టిస్థితిలోని అన్ని బాధలను జరిమి ప్రాంతములకు వెళ్ళి, మేజరు ముద్దు గారిని మోసికొని ఈతనికి తీసికొని రాబోయిరి. కాని యీకానికి వచ్చిన వెంటనే వారు ప్రాంతములకు విడుదలైనవారైరి వీరికి పర్యవేక్షకులకు వొంగుటకై, వీరి భార్యల కిచ్చుట ఆపదయొక్క మీదను నిచ్చుచున్నారు.

సిపాయి మంగళసింగు:—ఈతడు గూడ అరవంజాలిల పటాలములలోనివాడు. ఈపటాలములలో సింగింపు అను దొర యొకడు కప్పాడు గానుండెను. గాయములతోనైనందున ఈతడు ఇటువంటివి తలపడెను. కాని కందకములను వదిలి వెళ్లుటకు వీలులేదండెను. అట్టిచోనెరిగి మాటుపడి కాపాడుటకు మంగళసింగునిదగ్గరకి శత్రువుల గుండబాదులనుండి కప్పాడు సింగింపును కాపాడుచుండెను. తుదకు కందకములలో ముందు గుండుసామాను తక్కువగుటవలన సింగింపును తలపెట్టెను. యెరిగినిబంపి దానిని తెప్పించునెను. అప్పుడు మంగళసింగు ఆసామానును తెప్పించి, స్వయముగ కందకములలో పోరాడెను. కప్పపరంపరల పాలయినవారికి నడ్డవి ఎత్తుకొనుటకు వీలుండదుకదా! కందకములలో పోరుచుండగా, అంతకంతకు తరసహించులందఱును సమయముండిరి శత్రువులవేడిని హెచ్చుచుండెను. వెనకనుండి సాహాయ్యము రాలేదు. అట్టి భీతానాసమునను తన స్థానమున దలక పాటివేసిన వీలలానున బోలుచు మంగళసింగు ఈకార్య ప్రయోగములను అను ప్రకటించెను.

సిపాయి ప్రభావసింగు:—ఈతడు ౯౦ సంవత్సరాలములలోనివాడు. ఈతడు సైనికసేనలో కేరీ 1½ సంవత్సరము లింకను పూర్తికాలెను. కాని యీతని యాహవాత్మాను అచ్చుతానైనను, అతడు అర తేదీని వాసిరేయలో జరిగిన రణమునందు ఈతని కడిభుజమునకు రెండు గుండు చెప్పులు దగిలెను. రెండుగుండలు భుజములలో నెచ్చుకొనియుండెను. గుండలు దీయించుకొని గాయములకు కట్టిచుకొనుచు యెన్ని మార్లు చెప్పినను విరక, తుపాకి కదలక తడవడికతో పోరును సజ్జచుండెను. విచ్చుట రెండువేళ్లు లెగిపోయెను. తుపాకిని బట్టుటకు సత్తాదొరకవలెను. చేతిపాదములను గ్రధారము పొగుచుండెను. ఎంతయును పట్టుటలను నడలక తన కేరీతలములతోను అత్యున్నతముక యితరుల గాయములను నడ్డుచుకాలమును గడపెను.

హరిసింగి నాయకుడు:—ఈతడు 'సావరులు' అని నిజమును తెలిసిన పటాలములలోనివాడు. ఈ పటాలములకు రణరంగమునందు ఓల్లకాలమునా నొక కంఠెను గట్టుటకు నియోగించబడిరి. ఈ పర్యవేక్షములకు శత్రువుల వనినట్టి వీరవైకి సంజెల్లి కల్పిరి. వీరిని కొండలు వారిని నిరోధింప బోయిరి. అట్టిందగున వందలకు కట్టు పనిలోన యుండిరి. వందల కట్టువారిని హరిసింగి నాయకుడు గూడ నుండెను. మొత్తముండిన శత్రువులకుండు వారొకడవచ్చి బెదిరికాల్క కలిగెను. తొడలో తగిలినందువలన నిలవలేక క్రింద పడెను. అయినను చేతులతో వైకిలేచి యొండొకరిమీదను నిలవబడి యి సంతోషమును గుఱవలె ఆటలను వదలేసెను.

ట్యూ-వారి ప్రకటనము. లండను నవంబరు 22.—అయ్యు లెర్నాను—డాక్టర్లు ఈ తీర్మానము సోదాగులు జరిగినది కాంప్ట్రాన్సి నోషియోలో పరిమరింపబడెను. నెచ్చుచున్న పరిశోధనల ఫిరంగులతోను బాంబులతోను భీకరమయి మావహిల్లినది.

ఉద్యోగుల జీతములు

ఇంగ్లండు, హిందూదేశములలోని వ్యవస్థయము.

అంగ్లేయులకు జీతములెక్కువ ముట్టుచున్నవని, "ఎడింబరో" పత్రిక వాగి మునున్నది. మొత్తము మీద ఒక్కొక్కరికి సంవత్సరమునకు ౨౭౦౦ పానులు ముట్టుచున్నట్లును, ౬౬ గురు మంగుళియట్లును, వారికింద ౧౭౦,౦౦౦ పానులు మొత్తము ౧౭౦,౦౦౦ పానులవరకును సంవత్సరమునకు ఖర్చు అగుచున్నదనియు ఆంగ్లేయ లెక్కవేయుచున్నది ఇంతసామ్యమునకు వెట్టుట కెంతమాత్రము కారణము కనబడుట లేదట. ఫ్రాన్సు; బర్మ; ఆమెరికా దేశములలోనందు ఇంగ్లండులోనే జీతములధికముట. స్విజర్లాండులో మంత్రికి ౪౦౦ పానులే జీతముట. ఆంగ్లేయ మంత్రిలకు జీతములెక్కువ ముట్టుచున్నదని చెప్పటము వింతగ తోచుచున్నది. యాభ్యుదయిత్రిక్యము సాధారణమైన పదవికాదు. మంత్రి పదవి వహించువాడు ఉత్తమరాజనీతి జ్ఞుడై యుండవలెను. రాజ్యాంగ దురంధరుడై యుండవలెను చుంది పలుకుబడి సామర్థ్యము నుండవలయును. వాగ్యధిపతి వయ బోలెడు డబ్బులను సర్వోగమున మానుకొని దీనిలో ప్రవేశించును. అయినప్పటికి సంవత్సరమునకు ౪ వేల పానులను మాత్రమే జీత మిచ్చెదరు. హిందూదేశము దేశములన్నటి కంటెను వీరదేశము- మనదేశములో మధ్యతరగతి బిష్ కమ్యునరులకు ఇంతే జీతము. వీరి వాగ్యధిపతులనిగాని, సామర్థ్యమును గురించిగాని ఇంగ్లండు దేశము మంత్రితో సామ్యమునకు వీలులేదు. ఆదేశము మంత్రియన్ననో సామ్రాజ్య నాకను నడుపుకర్త ధారుడు. ఇంగ్లండులో మంత్రిలకిచ్చు జీతము ఇండియాలోని మొదటితరగతి జిల్లాపండికిముట్టును. మనదేశము లోని రెండవతరగతి మేజర్స్ బిలులకు లె ఇంగ్లండులోని పార్లమెంటు కార్యదర్శులు మున్నగువారికి తక్కువజీతములిచ్చుచున్నాదు. మనదేశములోకంటె అక్కడజీతకల్పన అధికము. ఇంగ్లండు వాగ్యధిపతి మనదేశము ఎక్కువజీతము ఇవ్వగలడు. కాని హిందూదేశములకాదు. అయినప్పటికిని, హిందూదేశములో నివిలుఉద్యోగుల కిచ్చుచున్నంతజీతము మరియెక్కడను ఇచ్చుట లేదు. అయినను తమతరగతి జీతములు లేరనియె మూలము చుండును. ప్రామ్మ జర్మనీ, ఆమెరికాలో కంటె ఇంగ్లండు లోని మంత్రిలకు జీత మెక్కువముట్టుచున్నదని చెప్పియుండెను హిందూదేశములోని కార్యదర్శులకు సమ్యులకు; అంతకంటె ఎక్కువజీతములు ముట్టుచున్నవని చెప్పరని వచ్చును. హిందూదేశము వీరదేశమైనను, ఇంగ్లండులో ప్రభుత్వోద్యోగుల కిచ్చు జీతముల కంటె యెక్కువ జీతము లిచ్చుచు, ఆ ఖర్చులను భరించుచున్నది. ఎకింబరో పత్రిక వాగి హిందూదేశము రెండవజీతములే యున్నది. తమ ఆహారాగ్నియగుట విషయమై భారతీయులకు అధికారములేదు ఆహారమును దుబారాగ ఖర్చు చేయుచున్నందునకు ఆసమ్యులకు అప్పుటయేగాని అంతకంటె చేజబాలము. ఉన్నతోద్యోగులకుల వొలక బదులుగ భారతదేశమున నియమించుట వలకగానామొక్క కలిగినవచ్చున ఉన్నతోద్యోగులకు ఎక్కువ భారతీయులను నిచ్చుట రమంజ సము — వీరదేశ ప్రక

చాన్సరీజడ్జి లండను నవంబరు 22.—ఆర్థున లెటర్సుకు కే సీ గారు చాన్సరీజడ్జిగా నియమింపబడిరి

కృష్ణా మోటారు సర్వీస్ కంపెనీ

కృష్ణాజిల్లాలోని యేలూరు తాలూకా యంగలల చింతల పూడికిని యేలూరునకుండు కింఝుల్ల పాడవైన బోకలవంతు బోధుగల... ఆశోక్కునియిన యేలూరునకును చింతలపూడికిని రాకపోకలకు ఎడ్లబండ్లనువారు నుమారు 20 గంటలు పట్టును. ఆ ప్రయాణము ప్రభు రెండు మారు గంటలలో నుకరముగ జేయవచ్చును. ప్రయాణ సౌకర్యములు గలగజేయుటకై కృష్ణా మోటారు కంపెనీ స్థాపించబడినది. ఆ కంపెనీ వారు ప్రస్తుతము రెండు సార్లు మోటారు బండ్లను చింతలపూడి బోధునియిన వారుకయందును కేర్నాట్లను చేయుచున్నారు.

ఒక మోటారు బండియందు తడవకు 28 నుండి ప్రయాణము జేయగలదు. ఈ బాసమునందు మోటారుబండ్లు నడుచుట సాగిరంభమగును. బండ్లు ఏ తేదీనుండి నడుచునదియను బట్టి ప్రభు వినియెను కంపెనీ వారి నిబంధనలను బండ్లు నడుచుట సాగిరంభించుటకు వారముదినములకు ముందు విలూరు నందును చింతలపూడి నందును బోధునకు ప్రక్కలనుండు ప్రేమములతోను ప్రకటనములయన వెల్లడిచేయును.

ప్రొవైజరు, కృష్ణా మోటారు సర్వీసు కంపెనీ. (294)

విజయవాడ కుసుమి.

స్వదేశీయము, పట్టణము, పట్టణము	2
సేతపల్లియము	3
చెన్నైపురి వైద్యులవనము	8
యజ్ఞవాక్యము, భాగ్యవ్రతము	5
ప్రధానవాక్యము	
హైందవభూమి ప్రశంస	6-7
సాహిత్యము	"
విజయవాడనుగ్రామము	
విజయవాడనుగ్రామము	8-9
కృత్యములు	10
విజయవాడనుగ్రామము	11-12-12
విజయవాడనుగ్రామము	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ నవంబరు నెల 23 వ తేది

మంగళవారము

హైందవభూమి ప్రశంస.

ఆంధ్రభూమిలో మనవిషయమై యిదిగఱకు నిదురపోవుచుండిన రాజ్యాంగసభలవారు ఇప్పుడు దిగదినమును ఎక్కడన యాసక్తితో హైందవ భూమిగురించి యాలోచించ మొదలిడి యుండుట యందకు నెరుగుదురు అయిన నొక్కడినము మూడు ప్రత్యేకవార్తలను రూపము మనకుసంబంధించినవానిని ఇచ్చియుండ లేదు. నేటిదినము అట్టి సంభవము కలిగియుండుట యొకవిధముగా సిద్ధామి యొక్క ప్రాముఖ్యము అంగీకరింపబడుచున్నదని స్పష్టతరముగా తెలియజేయుచున్నది. ఈమూడు వార్తలలోను రెండు ఇరుపదియవతేదికి చెందినవి. ఒక్కటిమాత్రము పదునెనిమిదియవతేదికి చేరినది. ఈకడపటివార్త యంతయాలస్యముమీద మనకు జేరుటకు కారణము వార్తాపరిశోధకులో రూపంలో తెలియరాకున్నది. ప్రజాప్రతినిధిసభలో సభ్యుల నొకసభ్యుడు హైందవభూమికి వ్యతిరేకముగా వార్తలున్నవనియు వానియందు సర్వ మొంతవరకు కలదో జర్మని ఆవార్తల కెంతవరకు జవాబుదారీ కావలసియుండునో తెలియజేయవలసిన దనియు మన ఇండియాకార్యదర్శి ఛేబల్లేగారి నడిగెను. ఛేబల్లేగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు హైందవ భూమిలో మొత్తమునకు సంతయు తృప్తికరముగా నున్నదనియు కొన్ని కష్టములు కలిగియుండిన యెడల నవి ఇతరదేశముల మూలకముగా స్వల్ప సంఖ్యకు లగు నతివాదులమూలకముగను కలిగిన వనియు ప్రజా బాహుళ్యమునకు వీనితో స.బంధము లేదనియు అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములో ముఖ్యకార్యస్థానముపెట్టుకొని శాంతినిచెదరగొట్టుటకును, సైన్యములను కలతపెట్టుటకును, ప్రభుత్వమును బోరగింతల వేయుటకును కేంద్రీకృత ప్రయత్నములు చేసినయొక బ్రిటిషువిరోధ సంఘపు పన్నుగడలను ప్రజలు నిరోధించి ప్రభుత్వాధికారులకు సాయపడుటచే పూర్ణరాజభక్తిని చూపి నారనియు వాక్రుచ్చిరి. మన ఇండియా కార్యదర్శిగారు దుస్సహమును కనబరచుటకు ప్రసిద్ధి చెందినవారు కాదు. కావున హైందవభూమి యొక్క తాత్పర్యము నహించి యున్నను నెంత రాజభక్తి సామ్రాజ్య భక్తుల కనబరచుచున్నను ఏదేశము

నను నేమూలనో యెప్పుడును అసంతృప్తి యుండుక మాన దనుటను స్మరించుకొనజాలక కాబోలును ఉత్తర ఇండియాలోని కృత్రిమమును దలంచుకొని మాటలు కట్టి పట్టి యుకన్యసించినారు. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు హైందవభూమి మహాసతృప్తితో బహుమిచ్చుదని చెప్పుటకు ఇండియా కార్యదర్శియంతటి జవాబుదారి యధికారికి కూడ సంకు అక్కరలేదనియే మాయభిప్రాయము. మరీ యొకచోటను ఛేబల్లేగారు జుకుచునే మాట్లాడి యుండుట మా యభిప్రాయమునకు బలము నిచ్చుచున్నది. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యము నగరమున మనదేశమును గురించి యొకసభ జరిగినది. అచ్చటికి తాము పోలేనగుటకు చింతిలుచు ఛేబల్లేగారు రొక యుత్తరమును వ్రాసిరి. అందులో

“మనసామ్రాజ్యములో మరీ యేభాగమునకు (ఇండియా యంగ్లండ్) ముఖ్యతరములును కలెతరములును నగు సమస్యలేవు. అయిన తొలి ఒకటి, సాహిత్యము, సాహిత్యము శుభము నెడల భవిష్యత్తుగురించి మనము విశ్వాసముతో నెడల చూడవచ్చును”

అని యభిప్రాయమును వెలువరచినారు. ఇందులో ఒకటి సాహిత్యములు హైందవుల పక్షమున నుండవలయు ననియు సానుభూతి పాలకుల పక్షమున నుండవలయు ననియు ఛేబల్లేగారి మనస్సునగల భావ మని యాహింపవలసియున్నాము. ఇంతమట్టుకు చెప్పినందులకు మనము మన ఇండియా కార్యదర్శిగారికి కృతజ్ఞులమై యుండవలసినదే. కాని అధినివేశముల విషయము యుద్ధాది నే అధినివేశముల కార్యదర్శి స్పష్టముగా జెప్పుచుండ తా మిప్పటికైనను హైందవభూమి గతి యిట్టిది కావచ్చునని మైన చెప్పి కుండుటయు హైందవ భూమియంతయు నెరుకువల్లు చున్నను ఆలోచనకునైన నెడమీయక నిబంధనల నైనను చట్టములో జేర్చక హైందవుల మానసములలో ఛేబల్లేగారి వాగ్దానములును కాలమువచ్చినప్పుడు అన్ని వాగ్దానముల తెరువు పట్టునేమో యను సంకోచమునుండి వి.సి. ఎస్ ఆఫ్సురు చేయజూచుటయు హైందవసమస్యలు కఠినతరములని రానుండు వాలస్యమున నేడిపిక వేములయు సంతోషజనకములుకాబాలవు. యుద్ధము మహాప్రయత్నము. సర్వశక్తుల సర్వభావముల సర్వసంపేదనముల విజృంభింపజేయునట్టి గొప్పయు త్తేజకము. యుద్ధానవియు దుండు వీ రశిఖామణులకు నలెనే యుద్ధవార్తలను విను సామాన్యపౌరులకును ఉత్సాహము వెల్లుబ్బుచుండును. మానసము వికసితమగుచుండును. దేహము గగుర్పాటు నందుచుండును. తైముసత్రికకు మానాయకులు వ్రాసిన జాబులను గురించిన మూడవవార్తయే యీమాటల యాభాధ్యమును దృఢపరచుచున్నది. మిత్రమండలి పక్షమున పోరి విజయముగుటకు ఇండియాలో ఇంకను బహుశతరములగు సవినైన్యములను చేర్చువల్లు ప్రభుత్వమువారికి మెక్కి తెలియజేయవలసిన దని మన ప్రముఖులలో ప్రముఖులు ఆంగ్లదేశమున నుత్తమమగు పలుకుబడిగల ఆపత్రికకు వ్రాయుచున్నారట! ఇట్టితరుణమున చల్లని మెల్లని శృంఖలాబద్ధోపన్యాసములు రుచిగొలుపజాలవని మన ఇండియా కార్యదర్శిగారు గమనింపకుండుట చిత్రముగా నున్నది. హైందవభూమి సమస్యలు కష్ట

తరములని వాపోవుచుండుట లాభకరము కాదు. నేటియుద్ధమీసమస్యలలో కొన్నిటికి తీర్మానమును కోరుచున్నది. వాంటిరుపద్ధతి, ఆయుధశాసనపు సవరణ, హైందవుల, హైదరాబాదు లిచ్చుటకు, హైదరాబాదు పరిపాలనకు ఆంగ్లము సరియైన విద్యాబుధులు కలవాడు దొరకని యప్పుడు హైందవులనే హెచ్చు సంఖ్యలుగా నుపయోగించుకొనుట, హైందవభూమిలో పరిశ్రామికాభివృద్ధి కొనర్చి శత్రువుల నార్థికముగా మునునకు కూడ నోడగొట్టుట, అను నియ్యవి యన్నియు నేటిసమస్యలు. వీరి తీర్మానముమీద సంతో యాధారపడి యున్నది. వీని ప్రాముఖ్యమును కనుగొనలేక ఉపాధిభావ ప్రపంచమున విహరింపజాలక ముందువెరుక లాచుచు కష్టతరము కష్టతరము మరి పట్టుచుండు మాత్రముతో నిలిచిపోవు కార్యదర్శిగారు కేర్పడియుండుట ఈసమయము మన ప్రత్యేకవార్త మనుకొనవలసి యున్నాము.

త్రాగుబోతుతనము నాపుట యెట్లు?

త్రాగుబోతులను వారి దురభ్యాసము నుండి త్రిప్పటకు నచ్చటచ్చట కాఫీ తేనెల్ల దుకాణములు పెట్టింపవలెనని యెవ్వరో ప్రభుత్వమువారికి సలహా యిచ్చినట్లును మన స్థానిక ప్రభుత్వము వారు జిల్లాబోర్డు తామ్రాకాబోర్డు లీ పనికై యుద్యమింపవలసిందని యుత్తరువు చేరు నుండి నట్లును మేము కొంతకాలముక్రిందట తెలియజేసి అట్టిపద్ధతి తగదని ఖండించియుంటిమి. అట్టి పద్ధతి నవలంబించినయెడల కాఫీ, తేయాకుతోటలవారికి లాభ మగునే కాని త్రాగుడు తప్పదనియు కాఫీ తేనెలను క్రొత్త దురభ్యాసములు ఇప్పటికంటె నొకటిశ్రుతముగ పెరిగిపోవుననియు సభిప్రాయ పడితిమి. ఈవిషయమున పంజాబు ప్రభుత్వము వారు అధికారవర్గము వారిని అధికారివర్గము వారిని ననేకులకు నానినానియభిప్రాయముల నడిగి తెలిసికొనినారు. అట్టి విమర్శాఫలమును ఆప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకప్రకటనగా వెలువరచినారు. ఇండియాప్రభుత్వమువారికి సలహాచేయబడిన పద్ధతులు అనగా ముఖ్యముగా కాఫీతేయాకు దుకాణ స్థాపనపద్ధతి నిరుపయోగ మనియు ననువచాలనిదనియు కొంతవరకు సపాయకరము కూడ ననియు సారాశము తేలినదట! పంజాబుజనులలో కొన్ని సంఘములయందు మాత్రము త్రాగుడు కలదనియు క్రమక్రమముగా బోధచేయుచు పోయినయెడల నాసంఘములవారు ఆదురభ్యాసమును మానుకొందురనియు అభిప్రాయము కనుపట్టింది. అందుచేత పంజాబు ప్రభుత్వమువారు కాఫీ తేనెల్ల దుకాణముల స్థాపనవిషయ మాలోచించ నక్కరలేదని తీర్మానించినారు మా స్థానిక ప్రభుత్వమువారు అనధికారల యభిప్రాయము నడిగినట్లు తెలియవచ్చుటలేదు. ఈ విషయమునే తలపెట్టనియెడల తొందరలేదు. కాని, విషయము ప్రభుత్వమువారి యాలోచనలో నుండునేని తప్పుక అధికారాసభికారులలో సంప్రతించుకొనక మా స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము చేయకుండుదు గాక యనియు పంజాబు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము గమనింతురుగాక యనియు గోరుచున్నాము. త్రాగుబోతుతనమును తగ్గించుటకు బోధనను ప్రజానాయకు లేర్పరచుట యట్లుండ ప్రభుత్వమువారు మత్తుపన్నువులను సులభలభ్యములు కాకుండునట్లు చేయవలసి యున్నారు. అనధికార నాయకుల సంఘముల

సలహాలను ఇప్పటికంటే నెక్కువ గౌరవముతో జూచి చూడములనుచు సానములను కాలములను జాగ్రత్తతో నిర్ణయింపవలసి యున్నారు. నేటికిన మొక విభిన్నము నేతనాండ్రునుగొంది ప్రాయము వీరికి మూలముగాని త్రాగునీటి దొరకనుండ జేయవలయు ననుచున్నాడు. అట్టిపద్ధతిని అనుయోగింపెట్లుయే ప్రభుత్వము వారు చేరుదగియున్నారు. రుక్మాత్రాగును మొక్క చెట్టుననాపిరది. చీనా నల్లరుందు అభ్యుసమును నిలుపునలచేయుటకు శాసనములకముగా ప్రయత్నించినది. ఈవిధమున ములున్నను మరదేశమున త్రాగునీరు నిరోధించుటకు ఎక్కువ పన్ను వేయుటకంటే కఠినతరమును వద్దటి నాణ్యతను పంపించుట యంతతృప్తికరముగా లేదు. ఇంకను ప్రభుత్వాధికారులకు మత్తుపదార్థములనుండి వచ్చుపన్నులై కే దప్పి నిలిచియున్న దని వ్రాముటకు చింతిలుచున్నాము. ఇట్టిస్థితిలో వట్టిపై పూత లేల యాగోచింపవలయునో యెరుగ జాలకున్నాము

నేతపరిశ్రమ

నేత పరిశ్రమకు గురించి శ్రీమత మాకల వెంకట సుబ్బయ్యగారు వ్రాసిన వ్యాసము మరొకచోట ప్రకటించితిమి. ఆ వ్యాసమున జరిగినానికి వెంకట సుబ్బయ్య దను ప్రతితిని గాంచిన కడపమండలములో నెత పరిశ్రమ ముందున ఎంతెంత దూరదేశములలో నాడుదురా వ్యాపారముచేయు నదియు అప్పుడు కాకపోదు. విద్యాగంధము లేనివారై వ్యాపారము చేసినా దేమిలేక పోవుచునేతను త్రాగునీరు కలవాలుపడి గడిచిన ద్రవ్యమునా శాశ్వతము చేసికొనుటచేతను నేత కాండ్రందు కష్టములు ఎక్కువలు వెంకటసుబ్బయ్యగారు స్పష్టపరచినారు. ప్రతికారములను నూరిచివారు. మండల నాయకులును ప్రభుత్వాధికారులును ఆయావల సనుసరించి పరిశ్రమచేయుట మంచి జిల్లాలో నేతపరి యెక్కువగా కల వారయి అందు పుట్టివెరిగి ఆవ్యాపారమున నగ్రస్థానము స్వీకరించి తమసంఘమున కయ్యును కష్టములను హేందర జాతి కయ్యును పరితాపమున వెంకటసుబ్బయ్యగారు స్వదేశీనష్టములనుగురించి చెప్పినమాటలునుకవి ద్వారానులుజ్ఞాపకమునుగొనవలసియున్నాడు. మరదేశములోనున్న తిరుగు 7 1/2 పాసుల దూరది 1-14-0 లకు ఎరువుచేసి ఆమాదిచే చేయబడిన 5 పాసుల తూకముగల 80 వ సంబర నూలుపెట్టెను రు 6-0-0 లకును 200 సంబర నూలుపెట్టెను 28-0-0 లకును కొనుచున్నాము! 1860 వ సంవత్సరము పుల్లంపేటతాలూకాలో పంచుజాతి రైతులు సీమనుండి కొచ్చ 120 సంబరముల సరిపోవు నూలు వడకుచుండెదట! ఆనూనో నేసిన వస్త్రములు 5 ఏండ్లు మున్నగా సీమ 120 వ సంబర 1 1/2 సంవత్సరము మున్నునట! ఇప్పటికిని సీమరకములకంటే 100 కి 25 మొదలు 50 వరకు హెచ్చుతగ్గర లిచ్చినయెడల సీమబట్టుకంటే రెండింతలు గోజులు మనగలగవస్త్రములు మరదేశములో దొరకగలరట! తాను పంపిణి చూడగల యీ వెంకటసుబ్బయ్యగారు యెంతైనను స్వదేశోద్యమమును నొకరిద్ద రాంధ్రులమనముననైన నాటగల్గునా?

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము శ్రీమత రామలింగారెడ్డిగారి యభిప్రాయముగ ననుసరించి ఏర్పట నేర్పకనో యనుభయమున నప్పుడే ప్రతికలలో నెరవో కొండన తిక్కములను ప్రాగంభించినారు. విద్యుత్తును మద్రాసు మొయిల ప్రతికలలో పనుటచేత మైసూరునుండి అధికారములముగా నొక తండ్రి వార్త ప్రకటితమునది. మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము రామలింగారెడ్డిగారి యభిప్రాయముల వైని ఆధారపడి యుండదట! రెడ్డిగారిలెనే విశ్వవిద్యాలయ విషయములను దేశదేశమునకు వెల్లి తెలిసికొన వచ్చినవారు మహారాజాగారి కశాశాలాధ్యక్షు లొక్కరున్నారట! అదియుగాక నంజాండ య్యగారును నొక విశ్వవిద్యాలయ భద్రుని పొందించి వ్రాయుచున్నారట! ఇ. తనకు చరితముడల అంజయు జరుగవలసివచ్చే జరుగచున్నదని యభిప్రాయపడవలసి యుండును. ఒక్కరిభద్రునియే నెగ్గరలెనని ఎవరయ ఆచువారుండరు. ఈ గురు దేశ్వరగా నభిప్రాయము లియ్యగా నందులో నుత్తముని తోచినవానిని చేర్చి సంస్థాన పరిభ్రష్టులవారు కార్యక్ర

సానిక వార్తలు

నవంబరు దినచర్య

గురువారము 25-వ తేది

కాగితము సభ వా 4-20 X

దీనిచులకల్గె - నేమను తేవును సాయంకాలమునందు 6-8 గంటలకు దీవములు వెలిగింప బడును.

కాలమాంశము: - నిన్నటి యధికాష్టమి 81-2 డిగ్రీలు; అధికాష్టమి 78-8 డిగ్రీలు.

తియ్యదికు ఎంతవరసానెడి: - ఈసంఘపు ఉదార మతభక్తి బహుమానపాత్ర వచ్చే శనివారము 27 వ తేది నాడు అనేకస్థలములయందు జరుగును. చెన్నపురిలో నెం 5 నుండుగాను నెట్టివీధిలో 27 వ తేది ఉదయము 10 గంటలకు జరిగెదలగును.

వర్షము - క్రిందటి శనివారము మొదలు చెన్నపురిలో కుంభవర్షముగురిసినది. బహుశలలో నీళ్లునిండి కాలువల పరిసరించినది. బాగ్ద్యేలో మెత్తలలోనికి నీళ్లుపోయి నది కొన్ని యండ్లు గోడలు బొత్తిగా కులిపోయినది ఈ నాలుగు గోడలను బాగుబండ్లుపరిగా నడవలేదు. నేడు కొంచెము తేరిపి యిచ్చినది

ఆంధ్ర స్నాతకులకు స్వాగతము: - ఈ నెల 22 వ తేది శనివారము సాయంకాలము 3-30 గంటలకు మూసందిరిలో రావుబహదూరు పి. టి. త్యాగరాజు శెట్టిగారి యాజమాన్యము క్రింద ఆంధ్రస్నాతకులకు స్వాగత మిచ్చుటకొరకు నొక విందు సభ జరగ గలదు. ఆంధ్రులు ఆంధ్రుల ముఖ్యముగా పట్టుపరిశీలనలో తేరినవారు అందరను విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.

వై. యం. వి. ఏ: - క్రిందటి ఆదివారము నాటి సాయంకాలము వై. యం. వి. ఏ. భవనములో సర్. యన్. సుబ్బయ్య అయ్యగారు మైసూరు మహారాజాగారియొక్క

మమర బెట్టరమ్మను అట్టి ఫలితము సర్వజన సమ్మాదనముగా నుండగలరు. ప్రాత విశ్వవిద్యాలయములను నగరరవ రచక అందులోగల మేల్లము కూడ గ్రహింపవచ్చును. కాని నిన్నటికొత్తినార్తలోకొక్క వాక్యమునకు మాత్రము మేలును మృతకు తెనుపక యుండలము శ్రీమత రామలింగారెడ్డిగారిని వట్టి తత్త్వప్రదర్శకులలో చేర్చియుండుట యన్యాయమని కళాగోషిక తప్పదు. వారు పాశ్చాత్యవిశ్వవిద్యాలయములలో విద్యభ్యసించినారు. విద్యాబోధకత్వములో కనక చంద్రశేఖరులకంటే మించుచున్నారు. భారము నెత్తిరికహించి అన్ని విశ్వవిద్యాలయములకు సందర్శించి వచ్చినారు. మైసూర వానరములకు నేయ్యోపియనునకంటేను హెచ్చుగా నెరిగినవారు. అట్టివారికి వట్టి తత్త్వప్రదర్శకమాత్ర విరుదమునిచ్చి విద్యావిషయమున గాననీతి ప్రయోగాత్మకుని నూచుండుట మాత్ర ముగ నుభాగంభయం తలంపజూయు.

ముంబాయికి వైద్యులవచ్చు.

కూర్పు ఆస్తికాలో మొకాంబి కొక్కరేవురపట్టణము. అచ్చట మూసందలముగా హిందూబ్రాహ్మణుల బున్నారు. వారు సామాన్యులుగా భోజనమున కుపయోగించు ధాన్యము గోధుమలు. ఈ గోధుమలే యిటీసల నిరోధము కలిగినది. మన ప్రభుత్వము వారు తమ మూలముగా దర్ప గోధుమ ఎరువుని కాకూడదని యుత్తరపు నాలించియున్నారు. ఆ యుత్తరపు నిటీసల నేపురమునానుచేసినారు. కావున ముంబాయికి వైద్యులవచ్చు గోధుమ కరమయినది. తగినసహాయము జేయకలసినది వారు బొంబయి రాజధాని సంఘమువారికి వ్రాసికొనినారు. తమ యొక్కట్టులకురుంచి ఇండియా ప్రభుత్వము వారాలోచించుంట్లు చేయవలసినది కోరెనారు. ఈదేశమున గోధుమలు ఉపయోగించువారి లాభాలభయములను కనిపెట్టి నట్లే సామాన్యుల వితేభాగములలోనుండు మైదపుల యన సరములకునూడ కనిపెట్టుటకు ప్రభుత్వమునా రాగోచింపవలసి యుండెను. ఇప్పటికైనను తగిన ఏర్పాట్లుల నొకర్తరుగాక యుదయముచున్నాము.

య్య. యువరాజాగారి యొక్కయు విశ్రాంతిములకు బృథ ర్పించిరి. మైసూరు సంస్థానాధిపతి ఈ విశ్రాంతిములకు లిచ్చుటక బంధువులను భారతము వజవాభివృద్ధియందు వారికిగల అభిలాషను దెలియబరచుచున్నానియు ఆ కార్యము గాను జెప్పిరి.

స్వదేశమునకు బి. పి. వే. ముదిన. శ్రీమతులు: - నేటి ఉదయమున బల్లారినుండి ముమా ౮౦ శతాబ్దజేతములు రాయపురము నేడుకలలోచ్చి దిగి వారిని పోలీసు ఫారాలో చెన్నపురి నొకశ్రీమము: ముదిన. శ్రీమతులు "గోలకొండ" యన స్త్రీయగునెక్కింది. ఉదయమండలము కోయంబుత్తూరు నుండి మెట్టుపాశెము మొయిలలో 30 మంది వచ్చి దిగిరి. వారును పోలీసు ఫారాలో నున్నారు. కలకత్తా మొయిలలో యొక కొండను వచ్చి దిగెదరు. ఈ రెండు శాఖలవారును నూడ "గోలకొండ" యన స్త్రీయగు యెక్కి వారి స్వదేశము నకు బోయెదరు.

శ్రీ శారదా స్త్రీలసంఘము: - క్రిందటి శనివారము సాయంకాలము 3 గంటలకు తిరువల్లిక్కేడి గరన్న మెంట్లు ప్రెయింగు పాఠశాలలో సమావేశమైరి. వర్షము అధికముగా కురిసినప్పటికిని అచ్చటికి అనేక స్త్రీలు వచ్చి యుండిరి. ఆర్. యన్. సుబ్బయ్యయ్య అయ్యగారు పి. ఏ. యల్. టి. గారు "వ్రావిడరాహిత్య" సంఘమును వారిగలన రచింపబడిన "రామాయణ" మున్నగు విషయములను గురించి ఉపన్యసించిరి. వైవారములో జరుగబోవుసభలోనూడ ఇదేవిషయమునుగురించి ఉపన్యసించెదరు. ఈసంఘమువారు నుబ్బయ్యయ్యగారికి వందనము లాచరించిరి.

శ్రీ వెల్లింగ్డరు ప్రభుకృపము: - శ్రీ నాగు బొంబాయి నగరమును చేరిరి.

మధ్యపరగణాల కావనసభ: - ఈ కావన సభలో మా. కల్లూరుగారును చుట్టూరుగారును శిరపిసాగుగారును అధిక సంఘ సభ్యులుగా నియోజితులైరి

అఖిలభారత మహమ్మదీయ మహిళాసభ: - మిరటులో 15-1-16 వ తేది ఈ సభ జరుగును. బాన్స్ గా జేగముగా రధ్యక్షుల వహించురు.

వర్షంగ మహారాజాగారు: - వీరి నెల 29-వ తేదికి దర్బంగకువెళ్ళి పిమ్మట హిందూవిశ్వవిద్యాలయము కొరకు సంచారము చేయుదురు.

శ్రీగురునాథ్ గారి జన్మదినము: - నిమ్మ- మతస్థాపకులగు గురునాథ్ గారి జన్మదిన ఉత్సవము నిన్నటిరాత్రి ఢిల్లీనగరమున అతిమృదువునతో జరుపబడినది.

రావుబహద్రుని సితల్యాకుగారుబొంబాయి ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు ఆప్తకు గారు నెలపునూడ ఇంగ్లాండునకు వెళ్లెదరుగాన ఆయనస్థానమున సీట్ల్యాకుగారు ని.మిమింపబడిరి.

కరువుబాధ: - బంబాయిలో కరువులన బాధపడుచున్న వారికి ౧౦౦౦ మంది! బుగాళాసాంఘిక సేవాసమితి వారావర పదార్థముల నిచ్చుచున్నారు. వీరిసంఖ్య కృషియుగ హెచ్చుచున్నది.

ఒకడడుకొని మరొకని బట్టు కొనుట: - శిరపురము ఇంజనీరింగు కాలేజి విద్యార్థియగు ఉన్నయ వాసరప్రముకు విద్యార్థి వైని ఆయన భావము క్రింద కేసుచేతు బడినది. కాని పోరబాటుగా నతనిపై కేసుచేయబడినది చుడ్డయినది విడుదల చేసిరి.

ట్రాంబండి మోటారుబండియు డీకొనుట: - ఆదివారమునాడు బొంబాయిలో తెలలమంతెనద్ద మ్యూనిసిపాలిటీవారి మోటారు బండియును ట్రాముబండ్లును డీకొనెను. బండ్లకు చాల నష్టము కలిగెను. ట్రాముబండ్లలో మనుష్యులధికముగ లేరు. అంగరయికల్యముగాని, ప్రాణహానిగాని కలుగలేదు.

హిందూదేశములోని క్రైస్తవమతగురువులు: - వెన్ననులను బడయుటకు పంపేయవలసిన కాలపరిమితిని తగ్గించవలెనని ఈ గురువులు ఇండియా దొరతమువారికి పిటిషను వెట్టుకొనగా దొరతనమువారు ఇండియామంత్రిగారికి వ్రాసిరి. వారు మరగురువుల పార్థిరకమును తిరస్కరించిగాని ఆభ్యుస కాలపరిమితిని మాత్రము తగ్గించిరి. కొద్దిసమయమునొకటి నూడ చేసిరి.

బరోపా మహా సంగ్రామము

బల్లరలు సర్వీయాలో నతిఘోరకార్యములను చేయుట

మిత్రమండలి సేన తెగకుండ సెర్వీయాకు వెళ్లుట.

హిందూ దేశ విషయములు - చేబట్లనేగారి ప్రసంగము.

జర్మనులు పశ్చిమరంగమున క్రొత్తసేనలను చేర్చుట.

గ్లోబులైజ్ ట్రామాక్షణ మొసంగినది - మరల ప్రకటించబడినది.

కూకూరు దేశ - హైకోర్టువారు జామీను అంగీకరించుట.

ఇంగ్లండు

భారతీయుల యభిప్రాయము.

లండను నవంబరు 20:—భారతీయులలో బాధ్యతగలిగిన గొప్పవారల నేతలు మిక్కిలి ఉండవలసి యిట్లు యింతటి భారతవర్షమున నెద్దనెద్ద ప్రాంతములను నూతనముగ నుచు కూర్చుండి దొరతనమువారిని పరిహరింప గోరుచు చాచి యున్నారట. వీరు ప్రజల యభిప్రాయములను వెల్లడించుచుండుటలేదని యెవరైన జెప్ప సాహసించరు. ఇందువలన యుద్ధమునూర్చి భారతీయుల కట్టి యభిప్రాయ మున్నదో తెలియగలదు అని యిట్లు ప్రతీతి వచ్చుచున్నది.

భారతవర్షమును గూర్చిన ప్రశ్నము

లండను నవంబరు 20:—కామగృహభలో సర్ ఎడ్విన్ కారన్వాలి గారి కిదివర ప్రశ్నము వడిగిరి. భారతవర్షమును గూర్చి వ్యతిరేకముగ దెలియవచ్చిన సమాచారములలో నేవని క్లెరువులు గల్గించినవనట కాధారమేమైనవనట? ఇందులకు నాంబల్లేకు గారిట్లు బదులు చెప్పిరి. గొప్ప సభితుడే వారల గూర్చి ప్రశ్నించుచున్నాడో నాకు తెలియదు. భారతవర్షమునందలి స్థితిగతులు తృప్తికరముగనున్నవి నాకు తెలియవచ్చెను. అప్పుడెప్పుడు కలిగిన యిబ్బందులు భారతీయేతర దేశములందలి యుద్ధములవలనను, లేక ప్రజాభిప్రాయముననుసరింపక కొద్దిమంది యతివాదులు గావించినవిగాను ఉన్నవి. వీరిలో నేతలు శత్రుకు దప్పించుకొనుటకై శతకాగతులై యితర దేశములకు బోయియున్నారు. అమెరికానాయకు రాష్ట్రములకు ముఖ్య కార్యస్థానము లేర్పడినది అంటి బిటిషు సంఘసభ్యులకొందరు త్రరహింపూసాననునందు దేశకాంతి యెందుటకును సైనికులను ప్రబోధించుటకు యత్నించినాని ప్రజలు వ్యాయాధి కానులకు సాయమొసర్చి వారలకు బ్రతుకు అనునాక యుండి తమ ప్రభుధక్తిని ప్రకటించిరి.

భారతీయు భావస్థితి.

లండను నవంబరు 20:—బుల్లరల హత్యకుండు “భారతవర్షము-సామ్రాజ్యము” అనువిషయమున నుచు వ్యాసముజనగ గా నవోటికి రాజకీయమునకు ట్రామాక్షణము గోరుచు చాంబల్లేకు గారిట్లు వాచిరి. ఉద్యోగకార్యములవలన రా వీలు లేకపోయెను. ఇటీవల భారతవర్షమును భారతీయ దొరతనము నుపొందిన యభివృద్ధివలనను భారతీయ పరిపూర్ణ నిర్మాణమున నడపిన కార్యములవలనను భారతీయ భావస్థితి ననుసరించిన సమస్యలకు ప్రాతిపదికలు గలిగించుచున్నది. ఈ దేశ సమస్యలవంటి ముఖ్యమున కష్టము క్రమముగ నుచున్నది సామ్రాజ్యమునందలి చరిత్ర యేదేమియును లేవు కాని తగిన దొర్చి కోడను సానుభూతికోడలు ప్రేమకును సమస్యల విడదీయ బూనినవో భావస్థితి యెంతయు నమృతమును గలిగించుచున్నది.

డెక ఆఫ్ క్రాంబీయోడ కళాసులు

లండను నవంబరు 20:—తూర్పు ఇండియా దీవులకు బోవుచున్న డెక ఆఫ్ క్రాంబీయోడలోనికళాసులను రెండుపదవలవారిని, ర యుద్యోగీయులను పి అంకు ఓ కంపెనీవారి కలిపినియాము యోడ యుద్ధనకు దెచ్చి పుత్తునద్దంపెను. వీరు గి దివములు పదవలలో నుండి వెనుక నవంబరు 20 తేదీ చుట్టూ రావముద్రములో నీయోడ వా కెక్కించుకొనిరి. డెక క్రాంబీయోడ కళాసులు తప్పించుకొని బోవుటకు తగినంత కాలము నియ్యలేదు. కెక్కినపదన లేడయివో తెలియదు.

జర్మనీయుల విషయమున కతినములగు యేర్పాటులు.

లండను నవంబరు 20:—జర్మనీయులయెడలను జర్మనీ నీయ పక్షపాతులయెడలను కఠినములగు కాపన బంధము రావచ్చుట వాస్తవతీకలు వచ్చుచున్నవి.

ఒక స్త్రీ మరు మెట్టకెక్కుట.

లండను నవంబరు 22:—లండనులో 12 వ తేదీన టిపాలను తీసికొని బాంబాయికి బయలుదేరిన వెనిస్సులరు అరియంటలు (నీఅంకు ఓ) కంపెనీవారి సాల సెట్టియను వాక నూయజా జలసంధిలో రాసా బుదారెజాకు రెండుమయిళ్ల దూరమున మెట్టబట్టినది. సహాయ మత్సవసరముగ కావలసి యున్నది.

ఇండియా దొరతనమువారి ఋణము.

లండను నవంబరు 22:—తిపాల కచేరీలలో ప్రజలు జేసిన చుదాల మొత్తము అంగ్ల దేశీయుల క సంత్సృష్టికరముగ కనబడవచ్చుచుగాని స్వల్ప మొత్తముల నిక్షేపించువారలకు సహజముగ వెనుకడుగును బాగుగా నెరింగిస్తూరి కీ మొత్తము సంత్సృష్టికరమే యనవలెను. దొరతనమువారి నోట్లను బాగుగా వాడుకలోనికి తెచ్చుట యత్సవసరమునను నుండుటకు ప్రారంభమైన నవసరమియో చీవలన తెలియగలదు.

గ్లోబులైజ్ ట్రామాక్షణము.

లండను నవంబరు 22:—కిచనరు ప్రభువుగారిని గూర్చి ఆసక్తివార్తలను ప్రకటించినందులకు గ్లోబులైజ్ నిలిపి తయ బడినది. నే డాప్రతీతి మరల ప్రకటించబడినది. వెనుకటి వాత అసత్యమని ప్రాయము ట్రామాక్షణమును విన్నవించుచు నొక వ్యాసము ప్రకటించబడినది.

చినాలో శత్రువుల వ్యాపారము

లండను నవంబరు 22:—వ్యాప మెట్లు ప్రజల సభలో సర్ ఇ కారనవాలినుగారి ప్రశ్నకు సమాధానముగ కాబట్ట నేసిలు ప్రభువు గారిట్లు చెప్పిరి. చినానుండి వివరములు స్పష్టముగ తెలియలేదు. కాని శత్రుదేశ వ్యాపార నిరోధక నిబంధనల నిలక శత్రువుల వ్యాపారమున కాటంకము ప్రారంభమైనది. బంధములు పూర్తిగా నుండు జనపదుచున్నవి రాజ ప్రభుగోద్యమమును ప్రస్తుతము విరమింపుడో మనము స్నేహ భావముతో చేసిన నూతన చినాదొరతనమువారును స్నేహ భావముతోనే అంగీకరించిరి.

రెండు అంగ్ల నౌకలను ముంచుట.

లండను నవంబరు 22:—సెర్గోసున హల్లంపైరు అను నౌకలు ముంచబడినవి. నావికులు రక్షింపబడిరి.

సర్వీయా

సర్వీయావారు వెనుకకుబోవుట.

బల్లేరియా వారు ఉమ్మడినకు వచ్చుట.

లండను నవంబరు 20:—నిధేక్షు సేనానుభుముండి వచ్చిన వారందరును స్థితిగతులను గూర్చి శాంతి దక్కి చెప్పుచున్నారు. సర్వీయావారు సక్రమముగ వెనుకకు బోయిరి. సర్వీయావారి కింకను జేయిఫింగు లావుని సర్వీయావారు మాసిడినియాలో తమకు సహాయముదొరకునయనుకొనిరి. కాని యిప్పుడు వారికి సాయము దొరకలేదు. మాన్యు పుట్టి మ్మ గారు తమ సైన్యమును వెనుకకు బొందని యాజాపి

చిన తరువాత నిరోధరహితముగ బల్లేరియా వారు ఉమ్మడి వరకు వచ్చిరి. పిరోటువద్ద బల్లేరియావారు గావించినదమ్ము త్యముల ఘోరత్యమునబాది ఆస్తియావారును జర్మనీ వారు ను నిరోధములున్నవి ప్రజలకు క్షేమములకు నిమిష రక్షింప బూనుకొనిరి.

బల్లేరియానులు ఓటమి జెందుట.

లండను నవంబరు 22:—నిధేక్షు సేనానుభువా ట్టుయివరదారివై యానుకోజుల యుద్ధము జరిగిన పిమ్మట సర్వీయానులు బల్లేరియావారి నోడించిరి. బల్లేరియాను సేనలు అల్లకల్లోలములు వెనుకకు పోవుట తలపెట్టించెను. విస్తారము యుద్ధసానుగివాన విడిచిపోయిరి.

మిత్రమండలివారు సెర్వీయాకు సేనల నంపుట.

లాహోర్, నవంబరు 22:—లండను నవంబరు 20:—సైనికుల దింపుటకును, వారిని ముందుకకు పంపుటకును ఆకర్షణము ఏర్పాటుల నన్నిటిని మిత్రమండలివారు సెలూనికావద్ద సోదర్శి. సెర్వీయాకు ఉచితసమయమునవారు సహాయార్థము సేనలు బంపిరి. సెలూనికాకుండి సైనికులజేసినపబడినరైల్వే ఎడ తెగకపోవుచున్నవి. ఈవిషయములు బల్లేరియాసరిహద్దుననుండి వచ్చిన ఒక లేఖలో కలవని కలూను గజెటుపత్రిక వ్రాసినది.

సెర్వీయావారి సైన్యము.

లండను నవంబరు 22:—సెలూనికా తూర్పున ఇబరులోలో సర్వీయావారు తలపడగా ఆస్తియావా రోడించి రను వార్తవలన ఆస్తియావా రింకను శత్రువుల నెదిరింప గల స్థితి కగ్గలేదని తెలుచున్నది.

దక్షిణ సెర్వీయాలో బల్లేరియావారు

వెనుకకు పోవుట.

లండను నవంబరు 22:—సెలూనికా-గంటగంటకును దక్షిణ సెర్వీయాస్థితి మరింత ఆవహులమగుచున్నది. రెండు సెర్వీయాసేనలు తమ్ము మట్టచేయునను భయమున ప్రెతెల్లో నున్న బల్లేరియావారు వెనుకకుబోయిరి. సెర్వీయావా ఆస్తిక దళము బలావకనుచుకు వెల్లిరి. అచట శత్రువులబాడ కనబడ లేదు. వారు తూర్పునకు వడికపోవుచున్నారని తెలియబడుచున్నది.

మొనాస్టిర్ లోని సర్వీయావారిస్థితి.

లండను నవంబరు 20:—తాను మొనాస్టిర్ నకు బోయి నపుడు చూచిన సంగతి సందర్భములను గూర్చి యొక యిటా లియా దేశీయుడు బుధవారమువాడిట్లు తలచినపుచున్నాడు. నేను బోయినపుడాగరమున కిర్నల్. వాసిబ్ గారును బాబు అవాకనువరతులలో పాతికేమలు నుండిరి. మొనాస్టిర్ పొంగితములకుండిన సర్వీయావారి సైనికులవలె వీరికి ని సర్వీయా మూలబలగమునకును రెండువారములవరకును సుబంధము లేకుండెను. బాబు ఆవాలోని ఫిరంగులను వీరు గాపాడ లేదు కాని వానిని ధ్వంసముచేసిరి. ఈ ఫిరంగులు పాతవి. ఆ రు ఫి రం గు లు మా త్రా మే యుం డె ను. వీరు తప్పించుకొని వచ్చునపుడు కూడా సేనో నుండి స్వారీచేయుచు వచ్చుచున్న బల్లేరియా యాస్తికులచేత ప్రిల్వెన కీకాన్యమున ముట్టడింపబడలేనదే గాని తప్పించుకొని వచ్చిరి. ప్రిల్వెనకును మనాస్టిర్ నకును మధ్య కెన్నానది కి పడదుటను సర్వీయావారిపుడు తమ కడసారి ప్రయత్నము ను గావించుచున్నారు. వారు కొలది దినములవరకు మాత్రిమే పోరగలమనుచున్నారు. కామిటాడ్జిన్ వారు మనాస్టిర్ లోని గొప్పవారి నానుందిని లిలిచి ప్రజలు దౌర్జన్యముచేసినవో కఠినపద్ధతు లవలంబింపబడునని హెచ్చరించుట. మనాస్టిర్ లో వారి కీకారణమున వీరున్నవో భీతావహుమగుచున్నది. అప్పుడే కాన్యములు వెడలిపోవలసిదని యాతడు సలహాచెప్పెను. బెల్ గోర్డురక్షణకారకంబుడైన ప్రెంచివారి నావికులవిషయమే మైన దెలియునేమో యని ఫ్రెంచివాడకాన్యము అదుద్దాతో నడచెను. ఈతడు రైలుమీద పోవుటకు సిద్ధముగా నున్నపుడు ఫ్రెంచివానికుల సేనానియును మేజరు పికాట్టు వచ్చెను. ఆ తని గుర్రము నుదుగుల మయమై దుమ్ముతో గప్పబడియుండెను. నావికులు నూరు మందిలోను 60 మంది యున్నారు. వారు బడలికనొంది కష్టములపాలై యుండిరి వారు మొనాస్టిర్ నకు వాల్లు దినముల ప్రయాణములో నుండిరి. అని వారు చెప్పిరి. వారు బెల్ గోర్డునుండి బయలుదేరిన నప్పటి కిద్దరు మాత్రిము నస్తమై యుండిరి. వారు మాత్రి రచ్చునపుడు శత్రువుల లద్దు తగిలిరి. ఆల్బేరియాపొంగితములందలి కనుమలలోనుండి వారు రావలసివచ్చెను. వారు మొనాస్టిర్ నకు రాగలుగుటకు పిలుగనందు నట్లు సాహాయ్యమును సానుగియు వారికి పరధరా జరగెను.

బల్లభుల పరాజయము.

లండను, నవంబరు 22:—రోము—నిహిల్లాలో లెమోన్ వట్టుయొద్ద చాలాలో జూలూసోకు జరిగిన పట్టుట సెన్సియో చారికి విజయము కలిగినది. బల్లభు సేనలో విపరీతముగ సేనా నష్టము కలిగినది. వారు చెల్లాచెదురుగ చెదరిపోయిరిగాన కొంతకాలమువరకును ఈ రాజధానియను మరలతలపడ బాలరని ఏర్పాటుపండి శోములోని స్వేయూరాయవారికి ఈనెల 21వ తేదీన తలలివార్త వచ్చినది.

ప్రాన్ను

పరాన్నువారి ప్రకటనము.

లండను నవంబరు 22:—ఫిరంగులను మందు గనులను చాలావట్లు పేల్చిరి. పరాన్నువారి ఫిరంగులు తక్కువ స్థానములకు చాలా నష్టము కలిగించినవి.

ఫిరంగి పోరాటము.

లండను నవంబరు 22:—నివిధ స్థలము లందు ఫిరంగి యుద్ధములను గుండుగడలతోడి పోరాటములను జరిగినవియు ప్రేంచినవారు ఫిరంగుల ప్రయోగించు క్రతుకట్టడములకు విశేష నష్టమును కలిగించినవని మాత్రము ప్రేంచినవారు ప్రకటించుచున్నారు.

పరాన్నువారి ప్రకటనము.

లండను నవంబరు 22:—పారాను—ఆస్ట్రేలియనులూ రైసులూ చిన్న చిన్న యుద్ధములు జరిగినవని అధికారులు ప్రకటించిరి.

రుష్యా

రుష్యావారు లక్షలకొలది సైనికుల జేర్చుట.

లాహోరు నవంబరు 22:—సి. మి. గెజెట్టున కిక్రింది వార్త వచ్చెను—లండను నవంబరు 20:—రుష్యాయొక్క పడమటి పొరంతంతయు రుష్యసైనిక సేనలకులతో నిండి యున్నదని కలూను గెజెట్టునకు వెల్లడిగావు విశేషించి వ్రాయుచున్నాడు.

రుష్యావారు లక్షలకొలది సైనికులను రుష్య సేనలకులను నువ్వరించు కాలము వచ్చుచున్నది. అప్పుడు సాధన సానుగి విశేషము గావలసియుండును. అందు, కోరికకొరకు పత్రికా ప్రచురణలతోను ముష్టింకుపాస్టు పత్రికకు కోవెక్ చాగెక్ విశేషము వ్రాయుచున్నాడు.

ఇటలీ

పోపుగారి కిధి.

లండను నవంబరు 21:—వెక్కిటి యుద్ధములను బట్టి నూచిన సంగతియును పొమ్మలను స్వాతంత్ర్యములను గూర్చినవారు కాపాడుట మతసర్వాధికారి యగు పోపుగారి కిధి యొక్కది. ఇటలీవారు యుద్ధ ధర్మముల ననుసరించి పోరుచున్నారు. శత్రువుల నిరసరాధులకు ప్రజలకు నుంచుట మున్నగు ఘాతుకముల నాచరింపకుటకు కక్షలును క్రొవ్వములును పొచ్చిగాని కడవరకును యుద్ధము మానబడదని సిగ్గురు ఆర్డెండ్ గారు నడిపిరి.

ఇటలీవారి విజయము

పాస్టియావారు ప్రవేశించుట.

లండను నవంబరు 22:—ఆంధ్రులకు—గొరిజియ వంటె మొగలోను ముగిసి స్థలములలోను ఇటలీవారు బహుతీవ్రముగ తలపడిరి. ఒస్ట్రీయా సాంతమున ఇటలీ వారు ఆస్టియావారి సేనాపంక్తిని చీల్చిరిగాని ఒక పక్షతాగ్రమును తప్పు కిక్కిరదానికంతయు మేము మనల పోకమించితిమని ఆస్టియావారు ప్రకటించిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

కామరూనులలో ముత్రమండలి జయముగాంచుట

శత్రువుల పారిపోవుట.

లండను నవంబరు 21:—దాన్యో పర్యవేక్షకుల శత్రువుల పారిపోయినపుడు వారివెన్నంటియుంటిమి. శత్రువులు బాంబులనువేయించిరి. ఈపర్యవేక్షకులందఱి యుద్ధము చుగియు వరకు పోరాడుటకు వారేర్పాటుజేసికొనిరి. నవంబరు 21వ తేదీ రాత్రి ఉడుములకుపోను పట్టినపుడు వారు చెదరిపోయిరి. మనము వారిని తరుముచున్నాము. 28 ఏకోపియనులను

200 భటులును శత్రువైద్యమున గలరు. వారిలో నొకయొక్కోపియనుడు హతమయ్యెను. మరియొకనికి గాయము లయ్యెను. 9వ పట్టువడిరి. భటులలో 80 మంది నష్టమయిరి. ఒకఫిరంగి, సామగ్రి మున్నగువిషయములను పొందెను. బ్రిటిషు ఉద్యోగియు లలో నిద్రకు హతులైరి. ఇద్దరికి గాయము లయ్యెను. ఒక పాస్టెంటు హతుడయ్యెను. 50 భటులకు గాయము లయ్యెను. నిగేరియా పరిపాలకుల క్తుతి.

ఈ కార్యము వెర జేర్చుటయందు నిగేరియా సైనికులు తమ యోధ్యుల వైద్యమును గవరచి రని నిగేరియా డిప్యూటీ గవర్నరు జనరలుగారు దెల్పుచున్నారు. ఈ సాహసకార్యము నొనర్చినందులకు నిగేరియావారు గర్వమునొందవలెను.

యాన్సుఆఫ్రికాలో యుద్ధపరిస్థితి

లాహోరు నవంబరు 22:—సి. మి. గెజెట్టునకు కిక్రింది వార్త వచ్చెను—లండను నవంబరు 20:—టాంగ్వియాకా, వ్యాసాసరస్సులమధ్య జేతమునందలి పరిస్థితి లాంగుబాటుగా నున్నది. కొయినగ్గులగ్గుల వద్ద ఫిరంగులును వానికులును జేతమునందలి యెగువభాగాలకు పరిచేయుచున్నది.

కామరూనులో పోరాటము.

లండను నవంబరు 21:—8వ తేదీని ఆంగ్ల పరాన్ను వైద్యములు కామరూనులో జరిపెనని ఆక్రమించుకొనినవని అధికారుల ప్రకటించిరి. ఇది సంగావడికి 90 మైళ్లు వైద్యతయందున్నది. బ్రిటిషు సేనలు 6వ తేదీని వెన్నో పర్యవేక్షకులను పట్టుకొనినవి. గతనెల 10వ తేదీని వెన్నో పట్టుబడిన పిమ్మట జర్మనీ పర్యవేక్షకులను తరలు పోచ్చిరి.

కెనడా

కెనడా సైన్యమున అమెరికావారు చేరుట.

లాహోరు నవంబరు 22:—లండను నవంబరు 20:—నూతనముగ జేర్చబడిన కెనడా సైన్యమును జేరిన అమెరికా వారందరూ యొక పటాచువారున్నారు. ఒకపటాచును తాను నడవెదనని రూస్సెల్లు గారు చెప్పుచున్నారు. అది డెయిలీ న్యూసు క్రికెట్టు పటాచా విశేషమును వ్రాయుచున్నాడు.

కెనడావారు 500 లక్షల డోలర్లను బదులు

పుచ్చుకొనుట.

లండను నవంబరు 22:—ఒటావా—కెనడావారతనను వారికి యుద్ధవ్యయములనిమిత్తము 5 కోట్ల డోలర్లు బదులు కావలసి వారు 100 డోలర్లల ప్రతములను 97½ కు విక్రయించుచున్నారు. వడ్డీ సొలుకు 100 కి 5. కంతున నిచ్చెదరు. పెద్ద పెద్ద బాంకులు ప్రతములను కొనుచున్నారని గాన సామ్మి త్వరలో తూడునని స్పష్టమగుచున్నది.

జర్మనీ

ఒక జెప్పిలిను ధ్వంస మగుట.

లండను నవంబరు 21:—కోవెక్ చాగెక్. నెం 18 కు జెప్పిలిను ధ్వంసముకాక పూర్వము వైట్టెడిదికి మాత్ర మొక పర్యావృత్తు ప్రయాణము జేసి యుండెను. జెప్పిలిను అందు సొక సయికపును బూర్తిచేయుటకు కూలివాండ్రును నావికులు సాయముచేయుచుండిరి. మిక్కిలి కఠినములగు నిబంధనలను వారు తప్పకు మట్టుగా గాల్చుచుండిరి. ఒక నావికుడు యట్టును జెప్పిలినుమీద పారవయ్యెను. వెంటనే జెప్పిలినుపేలి ధ్వంసమయ్యెను.

జర్మనులు రష్యానుండి సేనలనుపరుల్చుట.

లండను నవంబరు 22:—కొంగ్రిచి—ప్రాన్సుదేశము నకు క్రొత్త సేనలను జర్మనులు పంపిరి తెలియుచున్నది. రష్యాలోనున్న జర్మను సేనలో మూడవభాగము ప్రాన్సుకు పంపినదని తెలియుచున్నది. రష్యావారు తీవ్రముగ తలపడుచుండుటచే వారు రంతకన్న హెచ్చుగా సేనలను కదలింపజాలరైరి. 7 పెద్ద సేనల నిపుడు జర్మనులు క్రొత్తగా పోషకు పంపిరి తెలియుచున్నది.

గ్రీసు

కి చెరుప్రభువు గ్రీసునకు వచ్చుట

లండను నవంబరు 21:—కి చెరుప్రభువుగారు ఏథెన్సుకు వచ్చినపుడు వారితోగూడ విగు ప్రదేశముయొక్క హై కమిషనరు సర్ ఎ. హెచ్. మెక్స్మోసాన్ గారును, విగుప్రదేశములోని సేనాని యగు సర్ జె. జి. మాట్సెల్ గారునుండిరి.

అమెరికా.

ఆయుధములయొక్క శాలలను జర్మను లేతగుల జెట్టిరి.

లండను నవంబరు 22:—ఫిలడెల్ఫియా మామూలములలో మిత్రమండలివారి ఆయుధనిర్మాణశాలలు తగులబడుటను గూర్చి అధికారులు విచారణచేసిరి. శత్రువులు రాగుగా నాలోచించి వన్నాగమునన్ని తగులజెట్టిరి స్పష్టమైనది.

కావలసినవలు వంటెనలను కాపాడుచుండుట.

లండను నవంబరు 22:—న్యూయార్కు:—వంటెనలనుగూడ ప్రేల్చివేయుటకు శత్రువులు కుట్రచేయుచున్నారని తెలియవచ్చినందున ఆయుధసామగ్రిలూ డెవేరునదిమీది రైలు మార్గమున ఏడుమిలి చేయబడుచున్న ఆనదిమీద నున్న వంటెనలయొద్ద కావలిభటులు కాపుగాయుచున్నాడు.

యంత్రశాలలను తగులబెట్టుట.

లండను నవంబరు 22:—వాషింగ్టను—ఇట్టి వాడుకలులను సజావు ద్రోహులను పట్టుకొని శిక్షించుటకు అన్ని మందలకుల అధికారులును కార్మికవాదులును సహకారమై పని చేయుట యశ్యవసరము. మండలాధికారులును రాష్ట్రాధికారులును ఆడుకూల్కులతో పనిచేయవలెను. తగులబెట్టుట ద్రోహులుద్దితో నష్టము కలిగించుట మున్నగు నేరములకు విచారించుటకు రాష్ట్రీయాపరాధ కాసములు సులభముగ తేవుగాన మండలాధికారులు ఏజెంట్లపై నేరాలోపణము చేయవలెను మండలాధికారుల వాదులు సాక్షులను సిద్ధపరుచుటకు న్యాయ కాళివారు వోరబడిరి అట్టారనీ జనరలు గ్రెగరీ గారు ప్రకటించిరి.

స్పెయిను

స్పెయిను రాష్ట్రమున రాజకీయ న్యవస్థ

లండను నవంబరు 20:—లిస్బను—స్పెయిను దేశపు మంత్రులు తమ ఉద్యోగములకు రాజీనామాలు దాఖలు చేసిరి. ఇట్టిచిట్టల తొలగించుటకై కొంతగానూ ౧౧ దినములు తమకీ క్రించనలేక ప్రయత్నించిరి. మంత్రుల రాజీనామాలు ప్రసేదెంటు గారంగీకరించిరి.

పారశీకము

పారశీకము, మిత్రమండలి.

లండను నవంబరు 20:—పెట్రోగ్రాదు—రుష్యావారికి తమకును మైత్రి ఒడంబడింపందకు ప్రజలును మతగురువులును మిత్రమండలివారియొడ మిత్రత్వము పెలగవలసిన దని పారశీక దేశపు దొరతనమువారు తలలివార్తలమూలమున తమదేశమున దెల్లెడలను వెల్లడిచేసిరి.

ద్రాపదీ స్వయంవరము

అప్పునును నుత్సవము ప్రముతైగవేయు చిత్రపటం చిత్రలేఖనయందు అసహనసాంధ్యము సంభవించి ప్రభావితంగాంచిన ఎ.యస్. రామ్ గారిచే వ్రాయబడినది. ఇందు నవరసములు. అద్దము గట్టిట్లు చూపుడింది. వేయేల నిది ప్రతియంట తప్పక నుండదగినదని చెప్పటాలో పతికయోత్తి యంతమాత్రము లేదు.

ప్రాసెస్సును ౦-౬-౦ పాటో గ్రాఫు ౧-౦-౦

వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము

కె.యల్.యస్. సోమయాజులు అందునచ్చు, 289) బుక్ సెల్లెషన్, రాజమండ్రి.

మహామహిమ పాధ్యాయ బ్రహ్మ శ్రీ

కొక్కొక వెంటకర్తృకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయునా రీక్రింది విలీనమునకు వ్రాసికొనవలెను.

1	బిశ్వేశ్వరీయము	౦-౨-౦
2	కొక్కొక మహానృత్యము	౦-౧౨-౦
3	నింపాచల యాత్ర	౦-౨-౦
4	గోదావరి వర్ణనము	౦-౨-౦
5	నియోగి దీక్షితవరిత్రము	౦-౨-౦
6	నరకాసురవిజయ చామోగము	౦-౨-౦

పోస్టుభక్తులు ప్రత్యేకము

కొక్కొక కుమారగరసంహిత,

(251) రాజమహేంద్రవరము.

వ్యతంతములు

కాశీ విద్యాలయము—కాశీ కలెక్టరుగారు స్థలములను సంపాదించుచున్నారు.

యూరూపంబడి—దోమకొనట—ఈకేసులో 4 గురు బంగారీలను చెరతొక్కెట్టి. నామిన నిరాపరాధుడనిది.

సర్ కలెండరు విరలుగా—నీరు లాహోరునకు వెళ్లి తెప్ప నెంట్లు గవర్నరుగారి కతిఫలుగా నున్నారు.

స్వాతి ను వ్యాపార పంతులు గారు—నీరు పంజాబుకు కాంగ్రెసు పని మిత్తము ఇచ్చి హరికామలాలుగారి కతిఫలై యాచిరి.

ఆర్.డి. మెహతా సి. వి. ఇ గారు—నీరు ఆరోగ్యము కొరకు నెలదినములు సముద్ర ప్రయాణము చేసి రంగూను మున్నగు ప్రదేశములను చూచి కలకత్తాకు వచ్చిరి.

సింహాశ్రమ వరదలు—వర్ష సులభముగా కురిసిం దున కొలంబోపట్టణమునకు చుట్టుపట్ల ఏళ్లుపొడిచి. కొన్ని జిల్లాలలోని గ్రామములలో 6 అడుగులవరకు నిలిచినది.

ఎం. బి. బి. ఎస్ పరీక్షించిన వాసాని—తిరువా నూరులో డాక్టరు పూనెరు గారి ఏకప్రతికయగు పూనెరు కళ్య లండను ఎం. బి. బి. ఎస్. పరీక్షించి తేనెద.

ఒక గలభా—అక్టోబరు నెల ప్రారంభమున బంగళ ములోని భగియా గ్రామమున గలభా జరిగినది. పోలీసు వారు తుపాకులను కాల్చిరి. ముగ్గురు హతు లయిరి అని తెంగలి పత్రిక వ్రాసినది.

నిష్పంధవాసము—రంగపూరునివాను లగు డాక్టరు దుర్గాదాసు లాహోరి. బి. ఏ. గారి కుమారుడకు చుట్టొడవాధ లాహోరి. బి. ఏ. గారికి పాపాల్లా పట్టణమునకు 20 మైళ్ళదూరము నున్న స్వగ్రామమున నిష్పంధవాసము నిధింపబడినది.

మధురలో పౌరసభ—ఈనెల 20 వ తేదీన మధురలో పౌరసభ జరిగినది. మెహతా గారి మరణమునకు విచారమును డాక్టరు కృష్ణస్వామయ్యగారిని తొలగించుట కసమ్మతిని తె లుపుచు తీర్మానములు చేయుచునది.

నాగేంద్ర కుమార్ రాయ బి. ఏ., గారిని అరెస్టు చేయ లేదు.—వీరిని ఇటీవల క్రిష్ణాగర్ బండిపోటుకేసు సంబంధ మున అరెస్టు చేసినను నొకవార్త ప్రచురియించెను. కాని వీరియిల్లు శోధించబడలేదనియు, వీరిని అరెస్టుచేయలే దనియు దర్శాప్రసవ తెలియదనినది.

భవానిపురము బండిపోటుకేసు—ఈనెల 7 వ తేదీన యొకస్టేషనుకు నామినంబడిపోటుజరిగినది. ఈసందర్భమున టి. సి. రాయ వాళికల్పనకు ఘోష అను వారిని పట్టుకొనిరి. మొదటివానియింట కొన్ని యుత్తరములును రుద్రదాసి యింట 5 నాళాల పిస్తోలును దొరికినది.

బాలపాంతుకులు—పూనాలో 13 సం॥ల వయసుగల భాండు అనుబాలుడును 10 ఏండ్లవాడగు పాండుగణపతియును బాలుడును 2 ఏండ్లవయసుగల లక్ష్మణుడను బాలుని చంపిరిని కేసుచేయబడినది. ప్రాశ్నికులు ముద్దాయాలు నిర్దోషులనిరి. న్యాయాధిపతి కేసునుకొట్టి కేసిరి.

కుక్కుట ప్రదర్శన—డిశంబరు నెల 4 వ తేదీన ఆ గ్రామలో అభిలభారత కుక్కుట ప్రదర్శనము జరుగును. సర్ జేమ్స్ మెట్టెగారు క్రేవ్యుకు కుక్కుటకును ప్రదర్శించిన వారి, కొకరినై చెప్పెదరు. ఈ ప్రదర్శనమునకు వచ్చినవారూ తెలిజియును. సహాయాధికి పంపబడును.

మొహరంపండుగ :—సంయుక్త రాష్ట్రములలో మొ హరములో గందరగోళ మేమియును జరుగలేదు. అలిపురులో మాత్రము కడపటి రోజున పిక్కునూరగించుచు గుండమున గలుపుటకు మహమ్మదీయులు వెళ్లుమండ గా హిందవుల వెండ్లి యూరేగింపు తారస్థిలినది. మహమ్మదీయులు తమయాగ్రిహ నూచకముగ నూరేగింపును నిలిపివేసిరి. ఒకహిందువుల యింట నుండి పిక్కు బాద రాల్పడెనని, ఇద్దరిని పట్టుకొనిరి. పురపాలక సంఘమువారు శిక్షణబూనుటచే సంకెన్న నధికముగు తొం దరలు గలగటండపోయినవి.

మొహరంలో రైల్వే పన్ను :—రూపాయకి ఒక అణా వంతున పన్ను విధింపవచ్చునని కాదూరుజిల్లా బోర్డువారు దొ రతనచాటికి తెలిపిరి. తాదాకాలి నరసింగరాజు పుంయునుండి (ఎడమల్లి) కొప్పాయిమిదుగా ట్రాయుచాని శృంగేరిగరకు ను గూడ వెంచుటకు దొరతనమునాని నిశ్చయించిరి.

ఒక దొంగతనము :—డేరామాను నుండి కలకత్తాకు వెళ్లు రైలుబండిలో నొకదొంగ రాకెక్కి రాత్రివేళ తన సంచి ని బల్లకిందపెట్టి 1-30 గంటలపుంజు పండుకొని ఉదయమున 6 గంటలకు లేచిచూడగా సంచిపోయినది. 500-700 వెలగల సొత్తు పన్నుచున్నది.

రెవెన్యూ గవర్నరుగారి తోటవియ :—ఈ నెల 21 వ తేదీన రెవెన్యూ గవర్నరు సర్ మైకేలుగా రొకతోట వింకొనిరి. విండునకు వెక్కిరిండు చుచోనీయు లాహోరినింప బడిరి. శ్రీ గవర్నరుగారి భావ్యులు చాలవరకు ఆరోగ్యము కలిగినది. వీరే అతిథుల సంధర సత్కరించిరి.

ప్రేటునునధి :—యద్ధ సహాయమునకు మోటారు బండ్లకు పంపుటకుగాను ప్రేటునునధికి ఏర్పరచినదికి ధన సహాయము చేసి కలకత్తా నగరవాసులకు శ్రీచక్రవర్తి గారును శ్రీ చక్రవర్తినిగారును తమసంకసమును తెలుప గోరుచున్నా రని ఇండియానుత్రిగారు బంగళా గవర్నరు గారికి తంతివార్త సంపిరి.

క్రికెట్ ఫులరు మెహతా గారు :—కలకత్తాలోని గుజరా తీయుని పార్సీయును ఈనెల 21-వ తేదీ ఉధ్యాహ్నము అండ్ల గుజరాతీ పాఠశాలలో సభచేసిరి. సేబురాయచండి జగభాయి గారధ్యక్షత వహించిరి మెహతా గారి మరణమునకు సంతా పమును తెలుపు తీర్మానము చేయబడినది. మెహతాదేవిగారి కని వాచాగానికి దాదాభాయి నాలోజీగానికిని లేఖలసంపిరి.

అభిలభారత మహమ్మదీయ సంఘ కార్యనిర్వాహకులు :— సంఘసమావేశమున బొంబాయిలో జరుపుటకు కలయు ప్రయ త్నముల నిటీవల నేర్పొలుకాబడిన ఆహ్వానంఘమున కొవల గించి అభిలభారత మహమ్మదీయసంఘ కార్యదర్శులు కలెరు మున్నేను ఆర్ జెన్ ఆలిగార్లు ఈనెల 21వ సాయంకాలమున బొంబాయినుండి లక్నోకు పయనమైరి.

కలకత్తా హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి :—ఈనెల 16 వ తేదీన సర్ లావాల్లు సాండర్సనుగారు హైకోర్టుకు వచ్చి చూచిరి. మొహరంపండుగనకు నెలవులకుటచే ఈనెల 20 వ తేదీన ప్రధాన న్యాయమూర్తి గా పనిచేయుచున్న న్యాయమూర్తి ఉమేశుపురి యుద్ధయంతి అధికారమును గ్రహించుచు 22 వ తేదీనుండి న్యాయసహాయ నిధిస్తామిరు.

భయపెట్టుచు వ్రాసిన లేఖ :—కొంత సామ్యుకు తను కీయుని యెడలి ఇకనికొట్టుకు దోమకొని ఇకని ప్రాణాపశ్చపు నిక కదలి చేయునుమని భయపెట్టుచు ఒకలేఖ కలకత్తా తెలియ పుట్టగానున్న ఒక బియ్యపు వర్తకవకు వ్రాసిబడిన దని తెలియదచ్చినది. ఇకనిమకాణము గత సంవత్సరమున నొకసారి దోమకొనబడినది.

పంజాబులో మద్యపానము :—ఈ మద్యపానమును నివారించుటకు మద్యపాన నిరసక సంఘముల ప్రతినిధులు 1918 వ సంవత్సరమున శ్రీ రాజప్రతినిధిగారిని ద్వంద్వి కొన్ని ఏ గా టులను చేయగోరిరి. పంజాబునొంతనమునా నిటీవల కొన్ని ఏర్పాటులచేసి అధికారుల స:ధికారులను గూడ సలహా నడిగిరి. ఈ ఏర్పాటులంత ప్రయోజకములుగావు కొన్ని అపా ధ్యములు. పంజాబులో మద్యపానలాలములసంఖ్య మితము విద్యావ్యాప్తమున క్రమముగ వారు గూడ మంచివారికి రా కచ్చుకు అని వారు నడిచిరి.

సర్ జిబ్బార్ల నాన్సుగారికి విం దొసించుట :—అలహా బాదు హైకోర్టు జడ్జి సర్ జిబ్బార్ల నాన్సుగారికి వారిభార్య కును గౌరవాన్ధమై మొన్నటి శనివారమునాటి రాత్రి దొర తనమువారి మందిరమున నొకవిం దొసించబడెను. జ్యూరిలి ఉత్సవమున జరుపుటకై సర్ జేమ్స్ మెట్టెగారు ఆహ్వానము ప్రికారము దూరదేశములనుండిచూడ వెక్కిరిండు మహా నీయులు విచ్చేసిరి. అతిథులు సుమారు 61 మంది కలరు సర్ జిబ్బార్ల నాన్సుగారి శ్రేయోభిషిక్తి కలుగు గాక అని రెవెన్యూ టు గవర్నరుగారు నూదించిన జడ్జి గారుచిత్రావతి ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

పడకగదుల కలుపులను మూచురాదు :—డాక్టర్ లింగు నగరములో నొక నేపాళదేశి యును అని స్నేహితుకును హోటలులో భోజనముచేసి, యాగ్రాతి అచట నె పరుంకిరి. అని శీతలదేశములటచే రాత్రివేళ వీరు పరుండిగడిగి అన్ని హోటల్లమును తేసికొనవలసియించెను. గదిలో అన్నిహోటల్లమును వెట్టుకొని, చలిక వెనది తలుపులను, కిటికీలను అన్ని టిని మూసికొని పరుండిరి. గదిలోని పొగగారి, దుర్వాము వులుగాని వెలుపలికి పోవునట్టియర్థ మేమియులేక తెల్లనాడు సరికి నేపాళదేశి యును మృతిపొందెను. అతనిమిత్రుడు పొత్తగ కముతెలియక 'గుడుగుడు' పూజనుచో నుండెను.

తుపాకిని బాంబులకు ప్రమాదము :—మెక్లెజ గారును అయి భావ్యమును ఒక స్నేహితుకును వయలెలు హ్యూనుకన్య యును పాలెనుకు తోటలయెద్ద జేటకువెట్టిరి. వారాత్మీల నిద్దరిని ఒకతుపాకిని చంపినపక్షులకు ఒకగుట్టయిన విడచి గొయిరి. హ్యూనుకన్య తుపాకినిదట్టింది కాల్పుట. నేర్పుచుని పిరికిలి నడిగెను. కాల్పుటలో నొకగుండకన్యకు తగిలినది. ఆమెను వెంటనే డైవ్యుగాలకు తీసికొనివెట్టిరి. కాని కిరణపరిష్కాపన ముకులముగ లేనందున ఆగుండభాగమున నున్నదో తెలియరానందున గురువారము నాటికిగిని పో యిరి గుండింకను తీయబడలేదు. గాయము క్రమముగా మూచుచున్నది.

ఆమెరికాలో జర్మనువారి పరపతి :—ఈ మధ్య ఇంగ్లీ షువారును ఫ్రెంచి వారును కలసి ఆమెరికాలో ఋణమును దీసికొనినారు. ఇప్పుడు జర్మనులు కూడ ఆమెరికాలో నె ఋణముకొనకు ప్రయత్నించు చున్నారు. 1912 సంవత్సరము లో త్రివివేసేపద్ధతిని జర్మను వారియ్యుచుండు పత్రికయును యా 1000 ల కిమ్మగుల పత్రిక యూ 87½ అమ్ముచున్నది. నుక ఆ గ్లో ఫ్రెంచివారి ఋణపత్రికయు 1000 కి ౯౮ చొ॥ క) యుచు చున్నది. దీనినిబట్టి జర్మనులపరపతి లేటపడుచున్నది. ఆంగ్లో ఫ్రెంచివారి పత్రికయులూడ 8½ చొ॥ లాభముకనబడు చున్నను. వారిని ౯౮ కి కొనుచుండ, జర్మనులు తమపత్రిక యులూడ 2 చొ॥ లాభము కనబరచుచు 87½ వెలకే అమ్ము కలసినవారు చున్నారు.

విద్యుత్తరంగములు :—కలకత్తాలో లెకుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినసభలో డాక్టరు జె. సి. బోసుగారు, నాపక్య సిందిరి. నేను 21 సంవత్సరముల క్రితము ప శోధనమును ప్రారంభించితిని రాయెనుసానెటివారు వాకు చాల ప్రాశ్నా హమునింకిరి. పార్లమెంటువారు విరాళ మొసంగిరి. 19౦౯లో 6 సంవత్సరముననే గ్రామిక యంత్రీయును కనుగొంటిమి. వాయువార్తలకు గ్రహించుటకు నేను కనుగొనిన యంత్రీయు: నకు విక్రయ స్వాతంత్ర్యమును అండ్ల ఆమెరికా దొరతనముల: వారు నా కొసంగిరి. నేను అంగ్లపరారు ఆమెరికా దేశములకు వెళ్లిక ప్రయత్నము పూర్తిగా సఫలమైనది. అత్యున్నత కేం బ్రిడ్జి మున్నగు విశ్వవిద్యాలయములవారు నానుంత్రి యల నడిగిరి. మరదేశమునకును విదేశములవారికిని స్నేహభావ మధిక మగుటకు కారణము కలిగినది.

వాణిజ్యమునానిధి :—క్రిస్తును నెలవులలో బొంబాయియందు సర్ పుట్టాయుకరింబాయిగారి అధ్యక్షతక్రింద నీమహాసభ జరుగును. భారతీయ పంయోగ వాణిజ్యసంఘము నేర్పరుచునకును మచట ముఖ్యముగ చర్చింపబడును. వ్యాపారమునకును పరిశ్రమలకును నొకలకును సంబంధించినవిషయము లను వర్తకసంఘముల ప్రతినిధులు సమావేశమై చర్చించెదరు. ఈవిషయమునకు లాభపట్టులను కలిగించు కాసనములనుగూర్చి వీరు దొరతనమునానికి విన్నవించుచుండురు. వీరి ప్రధాన కార్యదానము బొంబాయిలోనుండును. వర్తకసంఘములకు పక స్పర్మమును సంఘములకును దొరతనమువారికిగల వ్యగహారము లను గమనించుటకును నూతనవిషయములను తీక్షణమే వర్తక స:ఘముల కన్నిటికిరితెప్పటకును వీరొక ప్రధానాలమును ఇండియాలోగాని ఇంగ్లాండులోగాని ఏర్పచెదరు శ్రాత్త వర్తకసంఘముల నిధిరకులేని పట్టణములలోగూడ నేర్పరచె దరు. వార్షికమువోసభలను జరవెదరు.

బుడమేరు వరదలు. (న్యకీయ విలేఖరి తంతివార్త) బుడమేరు పొంగి రామాపురమునకు చాలానష్టముకలిగి నది. రైతులు 200 వేల రూపాయలు వ్యయపరచి తుడిచకట్ల ఏటిగట్టును టిట్టింది. ప్రతిసంవత్సరమునకు గట్టునురామత్తు కగు వ్యయమును నిరుపేదలగురైతులు భరింపజాలరు. కొర తనమునా రిగట్టును వళపరచుకొని మరామత్తు చేయించినచో నిప్పుడు 1000 రూపాయలుచెప్పెదరు విన్నవించు చున్నారు. చెన్నపురి గవర్నరుగారికి తంతివార్తకు పంపితిమి. అసిపాల గ్రామమునకు చాలానష్టము కలిగినది.

THE GREAT WAR.

Chastly Bulgarian Atrocities on Serbians.

CONSTANT ALLIES' REINFORCEMENTS TO SERBIA.

Mr. Chamberlain on Indian Problems and Indian Unrest.

FRESH GERMAN CONCENTRATIONS ON WEST.

THE 'GLOBE' APOLOGISES AND REAPPEARS.

COONOOR ABDUCTION CASE. BAIL GRANTED BY HIGH COURT.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Two British Steamers Sunk.

LONDON, November 22.
The British steamers 'Merganser' and 'Hilamshire' have been sunk. The crews were saved.

Trading with the Enemy in China.

Representations Regarding Monarchical Movement.

LONDON, November 22.
In the House of Commons to-day replying to Sir E. Cornwall Lord Robert Cecil said that no definite report had been received but there was evidence that trading with the enemy regulations were already affecting the activity of German firms in China. The regulations were being enforced to the fullest extent.

Representations of the Entente Ministers to China regarding the monarchical movement had been received by China in the same spirit of friendliness in which they had been offered.

Stock Exchange.

Reduction of Minimum Prices

LONDON, November 22.
The Stock exchange Committee has been urging upon the Treasury the reduction of minimum prices by the amount of dividends paid since 31st July 1914. The Treasury has not assented to the scheme but has approved the removal of the minimum prices on consols, annuities, corporation stocks and all Indian, Colonial and Foreign securities. The change will come into operation to-morrow.

A Chancery Judge

LONDON, November 22.
Mr Arthur Robertson K. C. has been appointed to a chancery judgeship.

Government of India Loan.

"Times" Comment.

LONDON, November 22.
Commenting on the result of the Post Office subscriptions to the Indian Loan the "Times" remarks that the amount may seem disappointing to English ears, but it equals the expectation of those best acquainted with the innate conservatism of the small investor in India. It represents at least that a beginning in desirable, in the process of popularising Government Paper in India.

The Attitude of India

Indian Communications to the "Times."

LONDON, November 22.
As an example of the real attitude of India towards the war the "Times" mentions that it has lately received long communications from eminent and responsible Indians, whose right to act as spokesmen is unquestioned begging it to urge the Government to raise new and larger Indian armies to fight for the Allied cause.

Mr. Chamberlain's Reply to a Question in the Commons.

LONDON, November 22.
Replying, in the House of Commons, to Sir Edwin Cornwall, who asked, with respect to unfavourable reports regarding India, whether there was any information as to their being of enemy origin, Mr. Chamberlain said:—"I do not know to what reports the Honourable Member refers, and therefore I am unable to offer an opinion as to their origin. As regards the general condition of India, the information I have is that it is substantially satisfactory. Such difficulties as have arisen have had their origin in movements outside India or in the effort of a small group of extremists who do not reflect the sentiment of the great mass of the people, and of whom many are fugitives from justice. In Northern India, where concerted attempts have been made by members of an Anti-British Association, with headquarters in the United States, to disturb the peace, tamper with troops and upset the Government, the active loyalty of the people has been shown by the resistance they voluntarily offered and by the aid they gave the civil power."

Problems as to India's Future.

Mr. Austen Chamberlain's Views.

LONDON, November 22.
Apologising for his inability to attend a lecture on India and the Empire at Birmingham, Mr. Chamberlain wrote:—"I am detained on urgent official duties. The development of India and its Government in recent years,

and also the part taken by India especially the Indian army in the present war, combine to give additional importance to the problems connected with India's future. No part of the Empire presents problems more important or more difficult, but, given the necessary patience, good will and sympathy, we may look forward with confidence to the future."

Drastic Steps Against Germans

LONDON, November 22.
The newspapers declare that drastic steps against German and Germanophil agents are imminent.

The Crew of the "Den of Crombie."

LONDON, November 22.
The P and O Steamer "Caledonia" has landed at Plymouth two boatloads of lascars and four officers from the steamer "Den of Crombie" bound from the East Indies. The men were picked up in the Mediterranean on the 11th November after five days in boats. The crew of the "Den of Crombie" were given barely time to quit the steamer. The fate of the other boats is unknown.

A. P. & O. Liner Ashore. Immediate Help Necessary.

LONDON, November 22.
The Peninsular and Oriental Steamer "Salsette" London to Bombay with the outward mails, of the 12th instant is ashore two miles south of Rasabudarez in the Gulf of Suez and requires immediate assistance.

The 'Globe' Apologises and Reappears.

LONDON, November 22.
The 'Globe' reappeared to-day. It published an apology and a withdrawal of the statements regarding Lord Kitchener.

FRANCE.

Minor Operations.

LONDON, November 22.
PARIS - The Communique says there were minor operations in Artois and Lorraine.

Enemy's Works Severely Damaged.

LONDON, November 22.
The French communique is confined to details of artillery and mining activity at various points, the enemy's works suffering severely from the French artillery.

RUSSIA.

A Russian Military Beehive. Millions of Additional Men.

LAHORE, November 22.
LONDON, November 20th - The 'Cologne Gazette's' Petrograd correspondent describes the whole of west of Russia as a beehive swarming with Russian regiments.

The "Morning Post's" Copenhagen correspondent says that M. Coryemkin, speaking to the Press regarding national production, is reported to have said that immense supplies would be necessary, as the day was approaching when Russia would place millions of additional men in the field. ("C and M. Gazette")

ITALY.

Italian Success Admitted by Austrians.

LONDON, November 22.
AMSTERDAM - The Austrian communique describes fresh fierce Italian attacks at many points especially on Gorizia bridgehead. The Italians penetrated the Austrian lines in the Oslavya section but the Austrians say that they recaptured the lost ground except one summit.

SERBIA.

THE SERBIAN RETREAT.

Bulgarians Advance to Uskub. Ghastly Bulgarian Atrocities.

LONDON, November 22.
ATHENS - Arrivals from the front describe the situation less sombrely. The Serbian retreat has been perfectly orderly, and the Serbians are still in the possession of a thousand guns.

Owing to the lack of support in Macedonia on which the Serbians relied, the Bulgarians advanced to Uskub with

TELEGRAMS.

little resistance and entered old Serbia after Marshal Putnik had ordered a general retreat.

The atrocities committed by the Bulgarians at Pirot were so ghastly that the Austrians and Germans intervened and policed Nish in order to save the population.

Allied Reinforcements for Serbia.

They are not too late.

LAHORE, November 22.
LONDON, November 20th - The "Cologne Gazette" publishes a despatch from the Bulgarian frontier stating that the Entente has taken all necessary measures at Salonika for the disembarking and mobilising of troops. They are not too late to help Serbia. An almost constant succession of troop trains is leaving Salonika. ("C and M. Gazette")

Serbian Success.

Serious Defeat of Bulgarians.

LONDON, November 22.
ATHENS - The Serbians have inflicted a serious defeat on the Bulgarians on the Nish Leskovatz line after a three days' battle. The Bulgarians came near to a disorderly retreat and abandoned a large quantity of material.

Serbians Still Capable of Offensive.

LONDON, November 22.
The assertion that the Austro-Hungarians have repulsed the Serbian attack in the Ibar valley eastward of Novi Bazar indicates that the Serbians are still capable of offensive.

Situation in South Serbia Improving.

Bulgarian Retirement

LONDON, November 22.
SALONIKA - The situation in South Serbia is hourly improving. The Bulgarians have retired from Priep leaving envelopment by two Serbian Divisions. The Serbian cavalry has advanced to the Babuna Pass and found no sign of enemy who are believed to be withdrawing rapidly eastward.

Bulgarians Defeated Enormous Losses.

LONDON, November 22.
ROME - The Serbian Legation has received a telegram from Athens dated November 21st reporting important Serbian victory in Leskovatz (Nish District) after a battle of several days. The Bulgarian losses were enormous and the defeat has caused such a rout that the Bulgarians will be obliged to abstain from operations in that district for some time.

Serbians in Monastir.

The Situation As Found by A Visitor.

LONDON, November 22.
An Italian correspondent, telegraphing on Wednesday, describes his visit to Monastir, which was then the headquarters of Colonel Vassitch and the remnants of the heroic defenders of the Babuna Pass. They were the only Serbian troops in the Monastir region and were cut off from the rest of the Serbian Army for two weeks. They did not save the guns at Babuna, but spiked them. They were only six old pieces. During the retreat the Serbians barely escaped being surrounded north-west of Priep by Bulgarian cavalry galloping from Krusevo. The Serbians are now making the last stand, west of the Cerna river halfway between Priep and Monastir, only hoping to hold out for a few days. Why the inhabitants of Monastir are in terror of combat is apparent from the fact that there are six (sic) summoned their notables and threatened them with drastic measures at the first outrage. He simultaneously advised the Consuls to leave. The French Consul waited anxiously, expecting news of the French marine defenders of Belgrade. The Consul was just leaving by train when Major Picot, Commander of the marines, arrived on a dust and foam covered horse. He announced that he had left the marines reduced to sixty from a hundred and broken with fatigue and privation within four hours' march from Monastir. When they left Belgrade they had lost two men. Their retreat was intercepted and they marched for weeks, mounting passes on the Albanian border. Help and provisions were sent them to enable them to reach Monastir.

GREECE.

Lord Kitchener's Visit to Greek King.

LONDON, November 21.
Lord Kitchener was accompanied on his visit to the King of Greece by Sir A. H. McMahon, High Commissioner in Egypt, and Sir J. G. Maxwell, Commanding the forces in Egypt.

SPAIN.

Political Crisis in Spain.

Resignation of Ministry.

LONDON, November 22.
LISBON - A political crisis, which has been simmering for some time, has culminated in the Cabinet resigning. Signor Costa for a fortnight vainly sought a solution of the difficulties. The President has accepted the resignation of the Ministry.

AFRICA.

Fighting in the Cameroons.

Brilliant Nigerian Feat.

LONDON, November 21.
The fighting for Banyo Mountain (Cameroons) was at close quarters throughout. The enemy used dynamite bombs and had prepared to hold the mountain until the end of the war. During a thunderstorm on the night of the 5th November the enemy broke and scattered. The pursuit continues. The enemy garrison consisted of 23 Europeans and 200 rank and file. They

TELEGRAMS.

lost one European killed, one wounded, and nine captured, and about thirty rank and file, a machine gun, stores, and much material captured.

Two British officers were killed, two wounded, one sergeant killed and fifty men wounded.

"A Brilliant Feat."

The Deputy Governor-General of Nigeria reports that the operation was a splendid exhibition of endurance and bravery by the Nigerian troops. It was a brilliant feat, of which Nigeria should be justly proud.

Military Position in East Africa

LAHORE, November 22.

LONDON, November 20th.—Reuter states that the military position between the Lakes Tanganyika and Nyassa is now well in hand. The Koenigsberg's guns and crew are in operation up country.—("C" and "M" Gazette.)

TURKEY.

Latest Turkish Communiqué.

LONDON, November 22

AMSTERDAM.—The communiqué from Constantinople speaks of a violent engagement in Dardanelles. This is artillery activity and also fierce bomb fighting at Sed-U-Bahr.

PERSIA.

Persia and the Allies.

Government Circular to People and Clergy.

LONDON, November 21.

PETROGRAD.—The Persian Government has telegraphed throughout the country announcing to the people and clergy that, owing to the restoration of sincere and friendly relations with Russia, it asks the populace to act in a manner friendly to the Allies.

CANADA.

Canadian Loan of 50 Million Dollars

Indications Point to over-subscription.

LONDON, November 10.

OTTAWA.—Prospectus has been issued of the first Dominion War Loan of fifty million dollars at the price of 97½ bearing interest at the rate of five percent. The large financial institutions are subscribing and there are indications that the loan will be oversubscribed.

Americans in Canadian Army.

LAHORE, November 22

LONDON, November 20th.—The "Daily News" Ottawa correspondent says that the Americans in the New Canadian regiments are more than enough to form an American battalion. Mr. Roosevelt is reported to intend to offer to command one.

GERMANY.

A Zeppelin Destroyed.

Marine's Cigar Causes Explosion.

LONDON, November 22

COPENHAGEN.—The Zeppelin 18 had made only one trip to the Island of Sylt before it was destroyed. Marines were assisting workmen to complete the roof of the shed and were smoking cigars in spite of the most stringent regulations. A marine dropped a lighted cigar on the top of the Zeppelin which immediately exploded.

German Withdrawals from Russian Front.

New Concentrations on Western Front.

LONDON, November 22

ZURICH.—New large concentrations of German troops are reported behind the western front. The majority are from the Russian front from which it is believed that one third of the German army has been withdrawn but further withdrawals are impossible owing to the recent vigorous Russian offensive. These German concentrations are estimated at seven army corps.

UNITED STATES.

To Deal with Incendiarism.

Attorney General's Appeal.

LONDON, November 22

WASHINGTON.—Mr. Gregory, Attorney General, appeals to the Authorities of all States for close co-operation between the State and Federal Officers and Labour Leaders in tracking and punishing perpetrators of outrages.

He says in view of the limited scope of the Federal Criminal Law in cases of arson and malicious damage the State authorities must prosecute the agents. The Department of Justice has been instructed to place evidence at the disposal of the State Official.

Fires in Munitions Factories.

Due to Carefully Planned Incendiarism.

LONDON, November 22

PHILADELPHIA.—Official investigation into the fires at three works where munitions were being made for the Allies shows that they were due to carefully planned incendiarism.

Guards Guarding the Bridges.

LONDON, November 22

NEW YORK.—Guards have been placed on the Railroad Bridges on the Delaware River over which munitions are transported owing to the discovery of plots to blow up the bridges.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

DELHI

Indian Ecclesiastical Department.
Chaplains' Prayers Regarding Pension.

DELHI, November 22

Certain Chaplains of the Churches of England and Scotland on the Indian Ecclesiastical Establishment

submitted memorials in which they prayed for reduction of the length of service qualifying for pension and for a system of graduated pensions. The Government of India forwarded the memorials last year to the Secretary of State together with their proposals. The orders of the Secretary of State have now been received. It has been decided to reject the main demands of the Chaplains but to allow two minor concessions one of which is the reduction of the period of probation from two to one year.

Maharaja of Durbhanga.

DELHI, November 22

The Maharaja of Durbhanga will arrive at Delhi on the 29th and make a brief stay. He will tour subsequently in connection with the Hindu University Scheme.

CALCUTTA.

A Case of Mistaken Identity.

Accused Discharged.

CALCUTTA, November 22

The case in which Murinmoy Das Gupta, student of Sibpur Engineering College was charged under Section 19 F Arms Act for being in possession of 926 mousier pistol cartridges and also being in possession of cartridges stolen from Rodda and Company was disposed of to-day by the Deputy Magistrate of Howrah. The accused it may be remembered was arrested at the Howrah Station and was discharged, the Magistrate holding the case was one of mistaken identity.

UNITED PROVINCES.

Bimal Chandra's Case.

Judgment to be Delivered on 29th November.

BENARES, November 22.

The case under Section 139 against Bimal Chandra Mukerjee was taken up by Mr. Hamilton, Joint Magistrate, Benares, Babu Kan Prasano Chakravarty, Headmaster, Central Hindu Collegiate School was examined as a witness for the defence. He said that he had known the accused both at school and at college and outside socially. He thought that the accused was truthful, God fearing and straightforward.

The case for the defence was then summed up by Mr. Satyacharan Mukerjee who with Moulvi Abdul Wahid Khan appeared for Sardar Santosh Singh, Deputy Superintendent, C. I. D. who conducted the prosecution case before the Court. Arguments were finished to-day.

The Magistrate announced that he would visit the locality on Saturday next and fixed Monday the 29th November for judgment.

All-India Moslem Ladies Conference.

ALIGARH, November 22.

H. H. the Begum of Janjeera has been elected President of the coming annual session of the All-India Moslem Ladies Conference invited by Meerut ladies and fixed for the 15th January.

PUNJAB.

The Doab Bank.

LAHORE, November 21.

In the Chief Court to-day, before Mr. Justice Rattigan and Mr. Justice Shadilal, an appeal preferred by Rai Bahadur Bishen Das and certain other directors of the Doab Bank against the order of the District Judge, Amritsar, declining to recognise as trust Rs 18,000 borrowed by the appellants on their personal security and applied in payment of certain creditors of the Bank just before its suspension of business, was taken up. After hearing Counsel on both sides their Lordships held the contention of the respondents as to limitation as valid and rejected the appeal on the ground that it was not filed within three weeks as required by Section 169 Indian Companies Act of 1902.

BOMBAY.

The Moslem League.

Meeting at Poona.

POONA, November 21

At a meeting attended by many prominent Mahomedans of Poona, held this evening in the bungalow previously occupied by the office of the Bombay Presidency Moslem League, the following resolutions were unanimously passed.

"That this meeting of the Mahomedans places on record its feelings of cordial approval of the decision of the All-India Moslem League to hold its next session in Bombay, and urges upon all Mahomedans in the Presidency to support and join the meeting of the All-India Moslem League at Bombay at the time when the Presidency League needs an overhauling badly owing to its poor financial condition."

"That this meeting places on record its sense of indignation and entire disapproval of the attitude of the Hon'ble Mr. Rafiuddin Ahmad in the capacity of Honorary Secretary of the Presidency League, without authority from its Council, in attempting to thwart the movement to hold the sessions of the All-India Moslem League in Bombay, and calls upon him to tender his resignation to safeguard the interests of the League."

Prayers were offered for the success of the British arms and after three cheers for His Majesty the King-Emperor, the meeting terminated.

SOUTH INDIA.

School Manager and Private Animosity.

Cochin Durbar's Grant Withheld to the School.

CALICUT, November 22

The Cochin Durbar has just solved the problem raised by the refusal of the Manager of an aided School to admit a boy whose parent is rich and not in good terms with the manager. The Durbar Director and Inspector intervened in vain on behalf of the boy's parent. The Durbar is now resolved to withhold the grant. The Dewan in his order says that the Government cannot compel the Manager to make an admission to his School against his will but by refusing their financial aid to an institution that refuses admission on grossly improper grounds they can at least prevent public funds being

utilised to assist the Manager who chooses to use his power to tyrannise over members of the public in educational matters. If as is asserted the Manager in this case refused admission to the boy on the ground that his father was his personal enemy and that the boy belonged to a rich family whose admission would mean 'problematical exclusion or poor boys from the School then it is clear if the main principles which guide educational policy or State are to be maintained. The Government cannot continue to subsidise an institution admission to which is regulated on such principles as private animosity and invidious distinctions of rich and poor. The institution concerned is the High School at Nemmara.

CENTRAL PROVINCES.

Sir Reginald and Lady Craddock.

NAGPUR, November 22

Sir Reginald and Lady Craddock left for Raipur by yesterday's Calcutta Mail. Before leaving Nagpur they were given a garden party organised by the Hon'ble Raja Bahadur Raghoji Rao Bhonsle, Sir Kirturchand Daga, Sir G. M. Chitnavis, Sir Bipin Krishna Bose and others. During his stay here Sir Reginald spent his time in visiting many local institutions and receiving prominent people. Sir Reginald and Lady Craddock will proceed to Calcutta on about Wednesday.

Finance Committee of C. P. Council Elected.

NAGPUR, November 22.

The Hon'ble Mr. Mudholkar, the Hon'ble Mr. Kelkar and the Hon'ble Mr. Shoo Frasad have been elected non-official Members of the Finance Committee of the Legislative Council.

(BRIEF TELEGRAMS.)

Rai Bahadur Jawahar Prasad, Public Prosecutor, Arrah, the Judge designate of the new Bihar High Court, will preside at the All-India Kayastha Conference to be held at Lahore during Christmas.

The Bombay Municipal Corporation, at a meeting yesterday afternoon, elected Mr. Dinshaw W. E. Wacha to succeed the late Sir Pherozeshah Mehta as its representative on the Bombay Legislative Council.

A serious collision between a Municipal motor lorry and two tram cars occurred on Sunday at Byculla Bridge, Bombay, causing extensive damage to the two cars. Fortunately, only a few passengers were in the cars at the time and no loss of life or limb was caused.

A representation by the Hindu inhabitants of Mozambique has been received by the Bombay Presidency Association in which they complain that owing to the prohibition of wheat export from India the Hindu inhabitants of Mozambique, who number some 300 souls, have been suffering from shortage of food wheat being their staple food. The Association has been requested to forward the representation to the Government of India.

The bazaars of Delhi were enfeete last night over the celebration of the Birthday of Sri Guru Nanak, founder of the Sikh religion. Sikhs processions perambulated the city headed by a gaily decorated ox-cart conveying the sacred books and followed by conveyances of every description and crowds on foot with bands and singing. The celebrations concluded at 3 this morning at the Guru Dwara in Laisang, every thing passing off peacefully.

A resolution on the distribution of the Mohsin Endowment Fund for Mahomedan education, published in the current "Calcutta Gazette," shows that when full effect is given to the scheme of 1873, as now modified, the number of stipendiaries will be 162 in Arts Colleges, 8 in the Civil Engineering College, 12 in the Medical College, and 66 in Madras, of a total of 248. His Excellency in Council hopes that these stipends, combined with the existing special scholarships for Mahomedans, will bring substantial relief to the poorer classes of Mahomedan students in the Presidency.

The National Council of the Y. M. C. A. of India announces the arrival of George Hare Leonard, Professor of History in Bristol University, Professor Leonard is to spend a year in India, visiting several centres with reference to building up the social service work of the Young Men's Christian Associations in India. The first three months will be spent in Lahore, where social study classes will be organized. He has been invited by the University of the Punjab to serve as a University Lecturer during December and January, and will give a special course of lectures on "The Value of History."

The Bharatiya Vaidya Mandal of Bombay has sent a telegram to the Governor of Madras protesting against the action of the Madras Medical Council in regard to the removal of Dr. Krishnaswami Iyer's name and requesting His Excellency to intervene.

It is understood Rao Bahadur S. Setalvad, Second Presidency Magistrate, has been appointed to officiate as Chief Presidency Magistrate, Bombay in place of Mr. Aston shortly going to England on leave.

The Bengal Social Service League is now attending to over 5,000 famished people at Bankura from 12 Unions which they are now in charge of and the number is on the increase.

Lord and Lady Willingdon arrive here this afternoon by the "Northbrook" and their interesting tour.

All-India Weather

SIMLA, November 22.

Disturbance in the south of the Bay yesterday passed inland near Madras, and has given some moderate to heavy falls of rain in the east and south Madras with the exception of a few falls of rain on north-west India. Weather has been dry in the rest of the country.

CHIEF RAINFALL.—Subsagar 1½ inches, Cochin 1, Trivandram and Madras 3, Nellore 8, Cuddapah and Coconada 2, Musulipatam 1½, Calicutpatam and Gopalpur 1.

FORECAST.—Increase of rainfall in the interior of the Peninsula.

Dr. J. C. Bose's Lecture. A Fuller Account.

CALCUTTA, November 22.

Before a crowded audience in the Ram Mohun Library Dr. J. C. Bose delivered his address giving the history of the steps by which he was led to his recent discoveries of wide and many sided interest. The Hon. Mr. P. C. Lyon presided. The lecture was illustrated by most striking and original experiments. The following is a short summary of Dr. Bose's lecture.

Universal Sensitiveness of Matter.

In the course of his investigations Dr. Bose found that the uncertainty of his earlier receivers was brought on by fatigue and that the curve of fatigue of his instrument closely resembled the fatigue curve of an animal. He was soon able to remove the "tiredness" of his receiver by application of suitable stimulants; the application of certain poisons on the other hand permanently abolished its sensitiveness. Dr. Bose was thus amazed at the discovery that inorganic matter was anything but inert, but its particles were athrill under the action of multitudinous forces that are playing on it.

Caste in Science.

Dr. Bose's discovery of universal sensitiveness of matter was communicated to the Royal Society on the 7th May 1909. Then he himself gave a successful experimental demonstration. His communication was, however, strongly assailed by Sir John Burdon Sanderson, the leading physiologist, and one or two of his followers. They had nothing to urge against his experiments, but objected to a physicist intruding into the preserve that had been specially reserved for the physiologists. He had unwittingly strayed into the domain of a new and unfamiliar caste system and offended its etiquette. In consequence of this opposition, his paper, which was already in print, was not published. This is not by any means to be regarded as an injustice done to a stranger. Even Lord Releigh, who occupies an unique position in the world of science, was subjected to fierce attacks from chemists because he, a physicist, had ventured to predict that the air would be found to contain certain new elements not hitherto discovered.

It is natural that there should be prejudice against all innovations and, the attitude of Sir John Burdon Sanderson is easily explained. There was another incident which proved to be very unfortunate. Dr. Bose's paper had been placed in the archives of the Royal Society, so that technically there was no publication. It came about that eight months after the reading of his paper another paper found publication in the journal of a different society, which was practically a replica of Dr. Bose's, but without acknowledgment. The author of this communication was a gentleman who had previously opposed him at the Royal Society. It is not necessary to refer any more to the subject except as an explanation of the fact that the determined hostility and misrepresentations of one man at the headquarters succeeded for more than ten years to bar all avenues of publication for his discoveries. But every cloud has its silver lining; this incident secured for him many true friends in England, who stood for fair play and whose friendship has proved to be a source of great encouragement to him.

Further Difficulties and Final Success.

Dr. Bose's work in 1903 was the discovery of identity of response and automatic activity in plant and animal; and of the nervous impulse in plants. These new contributions were regarded as of such great importance that the Royal Society showed its special appreciation by recommending them to be published in their Philosophical Transactions. But the same influence which had hitherto stood in his way, triumphed once more, and it was at the very last moment that the publication was withheld. The Royal Society, however, informed him that his results were of fundamental importance, but as they were so wholly unexpected, so opposed to the existing theories, they would reserve their judgment until at some future time the plants themselves could be made to record their answers to questions put them. This was interpreted in some quarters here as the final rejection of Dr. Bose's theories by the Royal Society and the limited faculties which he had in the prosecution of his researches were in danger of being withdrawn. Everything was dark for him for the next ten years. When the night was at its darkest, light gradually appeared, and after innumerable difficulties had been overcome his Resonant Recorder was perfected. His time had come at last. The Royal Society found his new methods most convincing and honoured him by publication of his research in the Philosophical Transactions of 1913. At the recommendation of the Minister of Education and of the Government of Bengal the Secretary of State sanctioned his scientific deputation to Europe and America. The success of his scientific mission exceeded his most sanguine expectations. The work in which he long persevered in isolation and under most depressing difficulties bore fruit at last. Apart from the full recognition that the progress of the world's science would be incomplete without India's special contributions, mutual appreciation and better understanding had probably resulted from his visit. One of the greatest Medical Institutions, the Royal Society of Medicine, had been pleased to regard Dr. Bose's address before their Society as one of the most important in their history, and they expected that the science of Medicine would be materially benefited by researches that are being carried on in India. India has also been drawn closer to the great seats of learning in the West, to the Universities of Oxford and Cambridge, for there also the methods of inquiry initiated here had found the most cordial welcome. Many Indian students and their way to America, strangers in a strange land; hitherto they found few to advise and befriend them. It will perhaps be different now, since their leading Universities have begged from India the courtesy of hospitality for their post-graduate scholars. Some of these universities again have asked for a supply of apparatus specially invented at Dr. Bose's laboratory, which in their opinion will mark an epoch in scientific advance.

The Ineffable Wonder Behind the Veil.

As for the research itself, its bearings are not exclusively specialistic, but touch the foundation of various branches of science. To mention only a few in medicine, it has to deal with the fundamental reaction of protoplasm to various drugs, the solution of the problem why an identical agent brings about diametrically opposite effects in different constitutions; in the science of life it deals with the new comparative physio-

logy by which any specific characteristic of a tissue is traced from the simplest type in the plant to the most complex in the animal, the study of the mysterious phenomenon of death and the accurate determination of the death point and the various conditions by which this point may be dislocated backwards and forwards, in psychology it has to deal with the unravelling of the grand mystery that underlies memory and tracing it backwards to latent impressions even in the inorganic bodies which are capable of subsequent revival; and finally the determination of the special characteristic of that vehicle through which sensiferous impulses are transmitted and the possibility of changing the intensity and the tone of sensation. All these investigations are to be carried out by new physical methods of the utmost delicacy. He had in these years merely removed the obstacles in the path and had lifted the veil so as to catch a glimpse of the ineffable wonder that had hitherto lain hidden from view. The real work has only just begun.

The Madras Medical Council.

Its Recent Action.

CALCUTTA, November 22.

Dr. Niranjan Sircar.

The Hon'ble Dr. Niranjan Sircar, who is in the Medical Council and who is a leading practitioner in Calcutta, interviewed in regard to the action of the Madras Medical Council in removing the name of Dr. Krishnaswamy from the register of the Council, said:—"I am decidedly of opinion that joining a respectable Ayurvedic Institution should not constitute an offence for which a registered practitioner should be punished with removal of his name from the Register. There is nothing in the Bengal Act that justifies such a sentence. I have not seen the Madras Act. But if there be any provision in it which seeks to prevent a respectable registered practitioner from joining a respectable Ayurvedic Institution, the sooner the provision is removed the better for India. There is much in the Ayurvedic literature that may be studied by our physiologists and therapeutists with nothing but advantage to themselves. But apart from this the Government had so far as I could see never any intention of suppressing the study of Ayurvedic literature by this or any other act. I have the greatest sympathy with Dr. Krishnaswamy. I feel that he had not been humiliated in any way, but on the other hand I find stronger reasons for appreciating his courage and nobleness of character for suffering for the cause of truth."

Dr. S. P. Sarbadhicary.

Dr. S. P. Sarbadhicary, President of the Bengal Medical Association, consulting Surgeon, Albert Victor Hospital, Member, Bengal Council of Medical Registration and State Medical Faculty, Fellow of the Calcutta University and Secretary of the Bengal Ambulance Corps, interviewed said:—

"In the absence of full particulars before me it is difficult to arrive at a correct finding. If the communication issued by the Council and the communication sent by Dr. Krishnaswamy to the Press are all the materials on which the decision has been based and there is nothing beyond it, then it is quite clear that the finding and sentence of the Madras Council of Medical Registration are wrong and incapable of justification."

In that case the medical profession all over India owe it to itself to do all to upset the Council's decision which is full of danger alike to the profession and public. I have asked for fuller particulars with a view to move the associations in Bengal and the profession to action."

Lieutenant-Colonel Hookerjee.

Lieutenant-Colonel U. N. Mookerjee, I. M. S. (Retired) interviewed said:—"To say that I have the fullest sympathy with Dr. Krishnaswamy will be to repeat what every respectable medical practitioner in India would say. By the treatment he has received, Dr. Krishnaswamy does not lose anything in the estimation of his fellow Indian practitioners. It is quite the other way. The greatest blot on Indian practitioners is that they have through a curious and inexplicable obsession neglected the teachings and experience of ages. This want of moral courage not to use strong expressions, has been the source of endless suffering to the ailing public. If Dr. Krishnaswamy could emancipate the Indian Medical profession from this pernicious obsession from which they are suffering, he would be regarded by future generations as one of the greatest benefactors of India."

Dr. S. K. Mullick.

Dr. S. K. Mullick, principal and Founder of the Bengal National College, interviewed said:—"Dr. Iyer's case I consider is a very hard one. No doubt in a sense his conduct may be interpreted as something approaching 'covering.' But having regard to the object he had in view it is extremely doubtful whether the charge of covering can be substantiated in the sense that it was in the nature of anything criminal or unethical. As far as I understand the situation he is partial to the Ayurvedic system of medicine. It therefore depends as to whether a man engaged in Ayurvedism is guilty of infamous conduct. My own belief is that Ayurvedism is still the backbone of treatment in India and that there is a good deal in the Science which has no doubt not kept pace with modern advancement, because official and Government patronage was lacking. With a certain amount of clarification, Ayurvedism has a great future and considering its immense clientele anything that can be done for the betterment of Ayurvedism would be to the advantage of millions. Therefore the Medical Council should have taken a more liberal view of Dr. Iyer's case than it has done. It is well known that in London registered practitioners run Homeopathic hospitals without question. Why should it then be reprehensible in the case of one like Dr. Iyer whose association I am sure, tended to improve the whole system and help to bring it up to date?"

Dr. Goswami, M. D. of Chicago.

Dr. Goswami said:—"As regards the present case, I do not see why any man having anything to do with Ayurvedism, or Homeopathy should be disqualified from being a recognized physician provided he possesses the registrable qualifications. Such things do not happen in Calcutta. Now that some of the Ayurvedic medicines or drugs are very commonly used by the recognized schools of medicine (for instance, 'Makaradhwaja') one is inclined to think that any further acquisition in that line would gladly receive the approbation and welcome of the profession. Any systematic and national study in order to accomplish this task should receive the help and support of the Government and the profession at large. In the face of

all this it is difficult to understand why his name should have been removed."

Dr. Chandra I. R. C. P., I. R. C. S., L. R. F. P.,

Dr. Chandra interviewed said:—"The Ayurvedic school of medicine is built on the same principle as allopathic. We know that many a thing we do know were practised successfully in Ayurvedic times in India. As regards the truth of it, one can read the wider history of surgery. The drugs are nearly the same, the process is the same. Now-a-days many of the qualified men in Calcutta practise Ayurvedic system, for instance, Babu Gyana Nath Sen, M.A., and L.M. & S., of the Calcutta University and Babu Janini Mohan Roy, M.A. & M.D., of Calcutta University and member of the Syndicate. There are numerous other instances. In the face of all these the action of the Madras Council of Medical Registration seems arbitrary."

Dr. D. N. Roy M.D. another leading doctor practising Homeopathy, said that he could see nothing infamous or unprofessional in what Dr. Krishnaswamy did.

Dr. Indu Madhub Mudick also expressed great sympathy with Dr. Krishnaswamy.

THE COONOR ABDUCTION CASE, First Accused Released on Bail.

(BEFORE MR. JUSTICE ABDUR RAHIM AND MR. JUSTICE AYLING.)

MADRAS, November 22.

Mr. T. Rangachariar, on behalf of Rangaswami Goundan the first accused in the Coonor Abduction Case, applied for bail to day.

Mr. Nugent Grant, Public Prosecutor, strongly opposed the application, and said that the only feature in the case which would induce their Lordships to grant bail to the accused was the production of the letters alleged to have been written by Marie Kelly to him, and if the counsel could not satisfactorily explain this, the case against the accused became more aggravating. The contention for the defence was that these letters were written by Marie Kelly at the instance of Mrs. Newin at a time when she had been drugged. It was not possible to suppose that Marie, Violet and Adolphine, all three joined together to bring a false case against Rangaswami, against whom they had no malice whatever, and damaging their own reputation.

Mr. Justice Abdur Rahim asked if the letters were proper ones and whether any girl properly brought up would have written such letters.

Mr. Grant submitted that the letters were not improper, though they were indiscreet, and it had been unwise on the part of Marie to say that she did not know Rangaswami. These letters were written under the influence, of Violet, who had Marie completely under her influence, and these letters were capable of explanation. The offence with which the accused was charged was a serious one, punishable with transportation for life. There was no reason to believe that the accused, if released on bail, would not abscond, and if he absconded, he could never be got back. Even a large bail was a matter of no consideration to a wealthy man who was bent on absconding.

Mr. Justice Abdur Rahim remarked that the fact that a man was rich could not be used as an argument against him.

Mr. Nugent Grant submitted that he did not want their Lordships to lay it down as a general proposition but what he submitted was that with his wealth and with his particular relations with Violet, he could do what he pleased if he was released on bail. It was an unfortunate case, but all the same a case of a serious character, and all that he wanted was that the accused should be under police control, though he had no objection to the hours during which he stayed with his father being extended, already three or four witnesses had turned hostile.

Mr. T. Rangachariar observed that the argument adduced by the Public Prosecutor was the strangest arguments he had ever heard of the influence of the accused over Violet Kelly. The Committing Magistrate had found her entirely responsible for abduction, and it was open to the police to arrest her. There was nothing to prevent the police from continuing the same surveillance as they did at present over Violet. If necessary the accused was willing to give an undertaking that he would stay in Madras, but the only thing was that he would be denied the privilege of attending on his sickly father.

Mr. Grant submitted that the only way to keep this man out of the reach of Violet, if he was released on bail, was to arrest her. The release of the one meant the arrest of the other. Both could not be at large at the same time. The accused might give an undertaking to remain in Madras, but there was nothing to prevent Violet from coming to Madras to-morrow if she pleased. After some consideration Mr. Grant suggested that Rangaswami might be allowed to remain in his own house subject to police surveillance.

Mr. Rangachariar submitted that their Lordships knew what police surveillance meant, and whether their Lordships granted bail or not, he would not accept such a suggestion.

Their Lordships remarked that, without expressing an opinion as to the events of the case, it was a proper one in which bail should be granted to the accused. Considering the reasons given by the Sessions Judge, their Lordships directed that the accused be released on bail himself in Rs. 10,000 and in two sureties for Rs. 10,000 each to the satisfaction of the Sub-Divisional Magistrate, Coonor.

Government Scholarships For Technical Studies.

Tanning & Dyeing Industries Should be Encouraged

CALCUTTA, November 22.

In forwarding the opinion about the award of State Technical scholarships to Indians and statutory natives of India, the Bengal Chamber of Commerce hold that the claims of tanning industry should be seriously considered. India is so large a producer of hides and skins that encouragement might, they think, well be given to the promotion of the leather industry. Another industry which might be encouraged is that of dyeing. Several scholarships have been awarded by various Local Governments for study of dyeing generally combined with some subject such as printing and bleaching of textile fabrics. The Committee of the Chamber are not altogether clear that on completion of their training the scholars can find work in India. It would appear however that several of the Indians who have been in the past awarded scholarships in this industry have secured suitable employment on their return.

స్వదేశీపరిశ్రమలు

కొయ్యబొత్తములు.

మంగిపూడి పేంకటశర్మగారు.

మనదేశములో మొన్న మొన్నటికాక చొక్కాలకు అల్లికనూలు బొత్తములు వాడుచుండెడివారు. అబొత్తములు మాటిమాటికి పోతుండ చొక్కాలులను అంటుట్టుటకు వీలు గానుండుటచేత చొక్కాలలో ఉత్తికిపును రాతివెల్లులు తగిలినను చితికి పోతుండుటచేతను సామాన్యముగా చొక్కా కట్టించుకొన్నప్పుడు ఆ కట్టట్టించిన బొత్తములు చొక్కా చిగి ముక్కలయిపోయినను అవిసూత్రము చెక్కత్రాసేసం దుటచేతను వీధిసోదలు సర్వసామాన్యముగా వాడుకొనుటకు తగిన చొక్కా కొరతనుండుటచేతను మనపూర్వులందరూ వానినే వాడుచువచ్చిరి. అందులకు బొత్తముల అల్లికకూడ కొంతమందికి కృత్రిగానుండి జీవకాధారమునుండెడిది.

ఇటీవల కొంతకాలమునుండి విదేశీ కలలచే చేయబడి యు గాజబొత్తములు ఇప్పటికాదు మనుష్యులవలెనే వాడుక గా కనపడుటచేతను తళితళి మెరుములు కంటికింపుగా నుండు రంగులతో పజురకములుగా నుండుటచేతను నూలు బొత్తములనందఱును విదేశీ గాజబొత్తములనే వాడుక చేయుచుండెరి. గాజబొత్తములమీద మోజు యెక్కువైన కొలది, రకములు రంగులు మారినకొలది, ధనముగూడ మారి కాదుచో గా కొనవలసిన సరకు (బొత్తములు) అతిప్రీతియుగా కొనవలసివచ్చి యేటే యీ గాజబొత్తముల మూలముల లక్షలకొలది ధనము విదేశీయుల పాలయిపోవుచున్నది. ముద్దము ప్రారంభమై విదేశీపుస్తకముల వచ్చుటకు వీలులేకుండుటచే అన్ని సరకులతోనూ బొత్తములుకూడ ప్రేమిమనోమునవి. అవి ప్రేమ మనోద్ధి ప్రజలకు వానియందు మరలకేమియును పోచ్చి వెల పోచ్చునను సంకోచింపక మరియొక సరకు కొరకు విధములేక వానినే కొని వాడు కొనుచు వచ్చును. పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలను స్థాపించి విదేశీయుల సోటికివచ్చి మనసంకులతోనే మనదేశమును సండించి విదేశీయులకు యెరుపింపజేసి లాభముతియజాలవచ్చు మానెగాని కొన్ని కుండలతోను కలతోను నిర్వహింపగల యిటువంటి చిన్నపరిశ్రమలైన స్థాపించి ఆంధ్రులు పరిశ్రమశీలములు వ్యాపార నిపుణులు అనిపించుకొనబాలమా? నలుగురు ఆంధ్రులకులసి సమృద్ధిముగా కర్మసూరించుకొన గలపాటి భాగ్య మిప్పుడే కట్టకున్నను కొంచెము పెట్టుటచే పెద్దగల వారెల్ల ఎవరికి వారు చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు చేయుచుబహు ప్రాముఖ్యము నిరాఘాటముగా నిర్వహించి లాభము పొందగలవచ్చునో బొత్తములు, మువ్వనలు, పేలు మొదలగు వానితో చేయు పెట్టెలు, బ్రష్లు, య మాట్లు, తువాట్లు, సిరాలు, బొజాసంచాలు, మొదలగు పరిశ్రమలతో చిన్న చిన్న కొద్దిమూలధనముతో సుఖముచి లాభమునుచి కలవు. చొంచుచేసి శ్రద్ధ వహించి ప్రత్యేకము, దేశభియానును దలంచి కాకపోయినను స్వలాభమును సురక్షియైనను ఇట్టి చిన్న పరిశ్రమలను స్థాపించిచో లాభము గలిగి ప్రోత్సహించుడక వాడు. ఇందు కొక నిదర్శనము చూడుడు.

విశాఖపట్టణము జిల్లా, ఏటికోట్వాడకాపురమును ద్వారా నుబ్బాగూరుముగాను కల్యణ బొత్తముల పరిశ్రమను 4,31 యేండ్లనుండి చేయుచుచున్నాడు. ముద్దములను పూర్వము విదేశీయుల పోటీతో అంతి ప్రోత్సహము లేక పోయినను యెట్లో దేశభక్తివల్లను కార్యదీక్షవల్లను కాలువల్లకొప్పల కొనయండి ఆ పరిశ్రమను సురంతరాయముగా వృద్ధిచెయ్యగలిగిరి. ఆశ్చర్యము! ముద్దమారంభ మొనర్చుటనుండియు పూర్వముకన్న చొక్కా ధరలకే బొత్తములు విక్రయించుచున్నాడుగాని ముద్దమునెవరైనా వేలము పొమ్మ చేయులేదు. బొత్తములు మానుటకు చాల ఇంపుగాను వాడుకగాను వాడ నున్నది. ఈ బొత్తములు రంగులు వాపు. గాజనాటికల విరిగిపోవు. వారిమును మూడుమాట్లు, కొనకక్కరలేదు. ఈ పరిశ్రమకు ప్రోత్సహము కలిగించుటకై ఆంధ్రులందఱును ఈ సుఖములూని బొత్తములనే తెప్పించి వాడుకచేసి, ఈ సంగతులు అత్యంతము అభివృద్ధియై యిట్టి పరిశ్రమల నేకము బయలుదేరి ఆంధ్రదేశము భాగ్యవంతులుండుటకు తోడుపడెదరు గాక యని హెచ్చరించుచున్నాము.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన ఒక వ్యాసము మదరాస్ మొయిల పత్రికలో ప్రచురింపబడినది. ఈ వ్యాసమున నీ. రామలింగారెడ్డిగారు మైసూరు ఆర్థికపత్రికలో వెల్లడించిన అభిప్రాయము ననుకూలించిన విశ్వవిద్యాలయముకంటే స్థాపించబడునని వాదించుచు యుండెను గాని ఇది కేవల మసత్యము. విశ్వవిద్యాలయవిధానమింకను పరిష్కరింపబడలేదు మే. వి. నంబూద్రయ్యగారును బోమన్ థెన్నెస్ గారును విశ్వవిద్యాలయ విధానముకదాని తయారుచేయుచు న్నారు. మైసూరు కళా కాల పరిధానోపాధ్యాయులు వివిధ దేశముల నుండి విశ్వవిద్యాలయములను విద్యార్థులును కునానిన నేవరండుకొనుటకై ఆ రూపము లన్నియు చూచిచచ్చిరి. వీరువును నూచింపవచ్చు విశ్వవిద్యాలయమునకును ఇతర విశ్వవిద్యాలయములకును చాల భేదములుండును. ఈ భేదముల మీంమాదేశములూని అన్ని భాగముల వర్ణించెను. మదరాస్ మున్నగు ప్రాంతవిశ్వవిద్యాలయముల గౌరవము కౌరవతనము అంతయు లేవు. అందుకు యూనివర్శ విద్యాలయము లొప్పున భువకార్యమున కీ మాత్రమే విశ్వవిద్యాలయము అవ్వవచ్చును. మైసూరు లన్నియు ప్రజల విమర్శనముకై కొలదికాల మైనవేక ప్రచురింపబడును. వారి అభిప్రాయముల కనుగుణము విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడును. రెడ్డిగారి వ్యాసమున వారి అభిప్రాయములు వెల్లడింపబడినవిగాని ఇవి అన్నియు నాని ఇందులో కొన్నిగాని మైసూరు కొరతనువారిని కావు ఇదిగాక మైసూరులోని విశ్వవిద్యాలయమున వివరింపబడిన య. శివలక్ష్మి అసత్యములను వివరింపగలవు.

కాశీకుబ్జికము - ఈ నెల 20 వ తేదీన విచారణ జరిగింది. భార్యారావు గోపాలసింగుగారిని పదవివేయవచ్చునని దొరతనమువారి వ్యాజ్యమువారి పిన్నించెను. వ్యాజ్యవిచారక సంఘాధ్యక్షుడు డాబెల్సుగారు రావుసాహెబుగారికి హితోపదేశముచేసిరి. రావుగారు రాజభక్తిని వెల్లడించుచు పిన్నించెను. రావుసాహెబుగారి వ్యాజ్యము వ్యాజ్యము విన్నవించెను. పిమ్మట రావు సాహెబుగారి కుదితాసనము నొసంగిరి. ఆయనను ఆజియారు పంచెదరు. తక్కిన 15 గురు ముద్దాయిలమీదను దోషస్థాపనము చేయబడినవి- విధూతిని నరేంద్రనాథ రామగారు కానిమరీచేసెడి- పిమ్మటకోజా ఆలెప్రకారమున మరల పరీక్షించెను. మనీషాలునుగూడ పరీక్షించెను.

పంజాబు కలయమానికడలేము - సర్వేడిగారి, వియాను చీవాలు, జీలము, సింధు, యమున అనుపర్లతో 7 ఫింకులతో గూడిన విమానములను చేయించుటకును లేవన్న మొదటి 5 మేలతో 5 విమానములు నయన చేయించి పంజాబు పశ్చిమోత్తర ఢిల్లీపరగణాలవారు యుద్ధసహాయార్థము సమర్పించుటకై మూచన చేయబడినది. ఒక్కొక్క విమానమునకు 5 వల పానులనుగా 75 వల రూపాయలగును. ఇందుల కొకవిధి నేర్పరిచిరి. లేవనెండు గవర్నరుగారు పోషకులుగా నుండుట కను కొందరు ప్రజలులు కొద్దరకులుగా నుండుటకు నంగీకరించిరి. కిక్కిరుచును సమగలలో గాని క్రైస్తవ సంకల్పరాది వాడుగాని ఈవిమానములను సమర్పించుటకు వీరుప్రయత్నించుచున్నారు.

శ్రీ వెల్లింగ్డను ప్రభువంశము - గత వారమున కార్యుర పానుల శ్రీ హరికి మన ప్రార్థనకును స్వాగతము నొసంగిరి. గురువారమునాడు మధ్యాహ్నము శ్రీ హరి విజాదుర్గము నకు వెళ్లి పాతకొటకు పుష్పముల సంతకముచేసి ప్రత్యేక బహుమాన మొసంగిరి. వారు శనివారమునాడు రత్నగిరికి వెళ్లెదరు. ఈ నెల 22 వ తేదీ అలీపా సమవేలి సత్కారాలను చూచి సాయంత్రానికి బొబాయికి వెళ్లెదరు.

డక్కాలో గృహశోధనలు - గురువారమునాడు మయమున అనేక విద్యార్థుల యిండ్లు శోధింపబడినవి. "కాఫా కు" వ్యక్తుల కల్యాణులతో పోలియువారు 21 తుపాకులను 300 తుపాకులను 23 సవరణలను 21 బంగారు మురుగులను 2 కంఠా భుజములను 2 కణ్ణాభరణములను తీసికొనిపోయిరి. మద్రాళాలాధిపతిగారు ఆదోనిమోహనదేవ ఒక కంపోటిరును మరియొకని పట్టుకొనిరి. ఘోరవ. గంజిలో వారిసామవిద్యార్థుల గృహమున నొకనినిగూడ పట్టుకొనిరి. ఇటీవల జరిగిన బంది పోటులే దీనికి కారణముని తెలియుచున్నది.

వృత్తాంత లేఖలు

రామచంద్రపురం వార్తలు.

(ఒక విశేషవివరణం)

మతోపన్యాసములు.

రామచంద్రపురము నవంబరు 16: - ఈ నెల 13 తేదీన ము. హైస్కూలులోని తెలుగుపండితులు శ్రీ పాద శివరామ సిద్ధాంతిగారు స్కూలులోని కార్యము గురించి యువస్థ సిందిరి. భాగవతి లక్ష్మీచర సింహ సోమయాజులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. 21 వ తేదీ శనివారము కన్నాది నరసింహోరావుగారు భగ్యమును గురించి యువస్థసిందిరి.

మునసబుకోర్టు.

1916 సంవత్సరం జనవరి 1 తేదీనుండి కాకినాడలో నున్న అడిమిలో మునసబుకోర్టు ఇచ్చుటకును, అయిలా పురం అడిమిలో కోర్టు రాజోలునకును మార్చబడునని యొక నదంతి గలదు. ఈ కుంకల ఆధికారలెంతవరకు ఆలోచించుచున్నారో తెలియును. ఈకోర్టు నిచ్చుట వెట్టిసయెడల మాతాలాకాక్ష మహోపకారము కలుగును. గోదావరిజిల్లాలో రామచంద్రపురం రాజోలు తాలూకాలకు తప్ప మిగత తాలూకాలన్నింటియందును మునసబుకోర్టులు గలవు. రామచంద్రపురం తాలూకా ప్రజలు తమ వ్యాజ్యముల విమర్శించి ఇతర తాలూకాకు వ్యయప్రయాసలతో పోవలసియున్నారు. రామచంద్రపురము జిల్లాలో మొనటికరగతితాలూకా అయినప్పటికి నీవిషయమునందు వివరించుటకు కారణము తెలియదు. అడిమిలో కోర్టునువాడ ఒకటి కండు కోర్టు లున్నచోటనే ఏల పనచేయవలెనో గానరావచ్చును.

తునివార్తలు.

(ఒక విశేషవివరణం)

కాలశీతి.

తుని నవంబరు 19: - వర్షము విశేషముగా కురియుచున్నది. ఏడు బొగుగవచ్చుచున్నది. ఫలానుభవమునకువచ్చిన వరివైసలకు నీటియింపిడి కలుగు నేమో యని యనుకొనుచున్నారు. మెరకవైసలకే వాన చువు గలుగజేసినది

కార నేమను సత్ప్రభుకవిటీ.

జార్జిచక్రవర్తిపేం కట్టనున్న సత్ప్రభుకవిటీ వ్యవహారమునందు మొన్నటితో ప్రభుపాధ్యాయము ముగిసింది. 16-వ తేదీన యెలెట్టకాలదినకమిటీ రూపును వ్యతిరేకముగా లేదని దేవులపల్లి లక్ష్మీవతిరాష్ట్రుగారు ఒప్పుకొన్నారు. దాట్ల వెంకట కృష్ణంరాజు బి.ఏ., బి.ఎల్., గారు మధ్యగర్తగా నుండి యాచిష్క విడదీసినారు.

సింహాద్రీ జగపతి ధియేటరు.

ఈ కంపెనీజిల్లింగు తయారుచున్నది. వర్షములు ఎక్కువగ నుండుటచే ఈ కుద్ధు పనికి ఆటంకము గలుగుచున్నది. సంకాంతిపాటికి పూర్తి కావచ్చును

సర్ ఫిరోజీషా మెహతాగారు.

వీరి మరణమునకు తునిపాను వగయరు నీకుద్ధు శ్రీ రామానుజపుస్తకభాండాగారములో నొకసభ జేసి తమ సానుభూతిని వారిభార్యకు తెల్పుటకు తీర్మానించిరి.

పూ డ్రాయికంపెనీ.

వీరు ఇంక నీగార్తమును విడచివెట్టలేదు. వీరువేయు ఆట లాపారులకు హితముగ లేవు. ఒకపాటకు ప్రచురించి మరియొకపాటకు ఆడుచున్నారు.

యూనియను.

ఎండకాలములో నీవిషయమై పత్రికలలో గనబడదు. వర్ష కాలము వచ్చినదనగా మాయూనియనుసంగతి వెక్కిరించును. మాయూల పీఠులమాట కద్దు రాజసింధులలోని కాలువలు చిన్న చెరువులు మునుకులు ఎన్నోకలవు. వీరి కప్పుడే నూత్నియగపడదు. కోడల యిరుప్పక్కల కాలువలు మూత్రిము తగిల్పించినారు. నీరుసోపుమార్గ మూలోచించినారు. కాదు. ఏటికగర్త కాలువలనీరు ఏటికి మల్లించిన చాల వాగుండును. ఈవిషయమై యూనియను వారు ముందు ఆలోచన చేయుట మేలు. యూనియను ఉన్న లాభము ప్రజలకు గనబరచక పోయినయెడల వీరు తమ పదవులకు కర్మముగ నిర్వహింపలేక పోవుటయేగాక అంగ్లేయ రాజ్యపాలనాధ్యతులకు భిన్నముగ నడుచువారగుదురు.

విడివిడి భాగములు ఎల్లప్పుడు దొరుకును.
కావలసిన యితరవిషయములను, ధరలను,
యీ కేంద్రానికి వాసి తెలిసికొనును

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్షనద్రుమ, అతిమూత్రము, హరించి మిక్కిలిబలమును భాక్షాభ్యుక్తి, రక్తకృద్ధి, యోనన సుఖమును, సంభాషణాప్తి, నరములతలుత్వమును కలిగించు కరక సాదము. 2 పచ్చిలు చాలును. 20 రు॥ దప్పి రు. 1-0-0

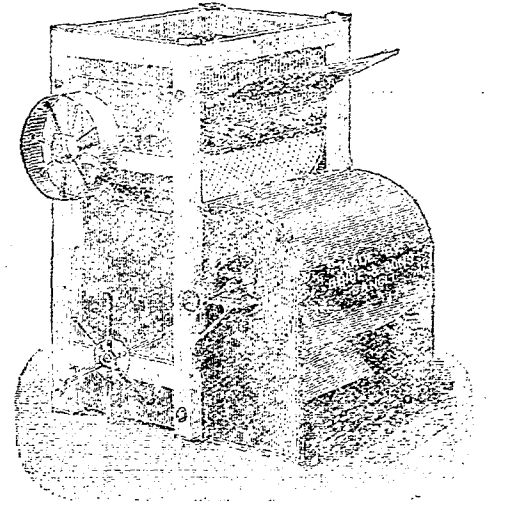
సర్వరోగ కుతారము. ఈ క్రింద కనబడిన మందులు కాలదేద భేదములు లేక ఆహారవృద్ధులగు స్త్రీపురుష లిరువురును సేవించిన ఎప్పుడును నిరోగులుగ నుండగలరు. మదనమంజరి మాత్రము. 40 గల దప్పిక్రయము రూ 1-0-0 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ (188) 20 చీవాబహార్ రోడు మద్రాసు.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్గర్తమానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దంతో మనకయి యోగ్యతాపత్రికలు మాకు నచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నన్యుకముగల వారందరు వారి యాహారము, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూరదేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, పస్తువుల ధరలు, పరిశ్రాంతిములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెళ్ల చక్కని సీమ అద్దము 6 0 0 సీమ అద్దము 8 9 0 సామాన్య అద్దము 2 9 0 ఈ త్రైకాల అంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను. ఆహారము వాగ్భీజీ ఫటల్, కరంపాడి. అనంతపూర్ణుడుగా, కైరాజిహ్ Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad. Via Anand Kaira District

Bhide & Sons Sangli (Bombay) Manufacturers of Improved Ground Nut Decorticator or opener.

పేరు కేసగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము మేమిదగకాయలను పగుల గొట్టటకు గాను నిర్మించబడినది. లోపల పచ్చన పగుల గొట్టకండ కుభ్రముగా ఒలుచును. బొంబాయి మదరాసు రాజధానలం దన్ని భాగముల ప్రకృతికేంద్రీకరించి. మాత్రమును గొట్టట మిక్కిలి లాభకరము. విశేషములు తెలుసుకొన గోచరము ఇంగ్లీషున మాకు వ్రాయును. బైడె అందు సన్స్, సాంగ్లి - బొంబాయి.

ధనలక్ష్మి ఫాటన్ వేనా

ఇది మాకే యింగ్లండు క్రొత్తగాజేయబడినది. ఈవేనా నుంచుకొనుటకు దగిన పెట్టెమీదను వేనా మీదను మాకంపెని పేరు ముద్రింపబడి యుండును. దీనిని విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, వక్తకు మొదలగు వార లుపయోగించుచున్నారు. ఈవేనాలో నింపబడిన పిరా యే కారణమున గాలి కాంకచాలదనములరణ ముండును. ఇది "వల్క్మన్-నెట్-గోల్డ్" జేయబడి, 14 కారట్ల బంగారపు నిల్బు గలిగియుండును. ఈ నిల్బు మునకుండు 'ఇరిడియం' ఉండుటచేత వెన్నటికి జెడక వాియుటకు నులభమైయుండును. ఒక మాత్రే యుపయోగించినవారు నుటల వేలు వానిని నునయోగింప సమ్యుతింపరు. వేనాలో పిరావోయనట్టి గాను నింపజ మొకటి వేనాతో నిల్బునుకు. నిల్బుతోడ పోస్తేజి కాక దీనికుల రు. 3-0-0

బిరో పా ఖం ద యుద్ధ చ రిత్రము.

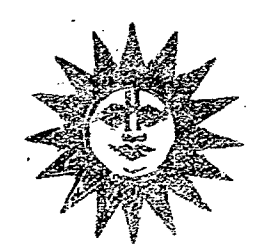
మొదటి భాగము రు. 0-8-0 పోస్తేజి సహా రు. 0-10-0. ఇది తెలుతెలుగున వ్రాయబడి యున్నది. ఇప్పటి బిరోపాయుద్ధమునకు నిజకారణము లరయగోరవారు ఈపుస్తకమును జదివితినలయును. జగన్ని, ప్రాన్సు, అస్ట్రీయా మొదలగు దేశములు జత్తుత్తియై వివరణములు చారికి గల జైరవిహారాలు, వైరములమునబడిన యొక కొన్ని యుద్ధములు వానిఫలితములు అందరు నెఱుగదగిన నులభతైలిని వివరింపబడి యున్నది. ఇప్పుడు ఈయుద్ధమునకు తటస్థమైన కాలము, చాక్రికై వారివారికి జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తర ంలు, యుద్ధాంధము మొదలగు విషయములు గల 120 పుటలతో 6 భాగోశులులతో 80 పేజ్ టోకా డుములతో విలసిల్లుచున్నది. రెండవ భాగమును సిద్ధమగుచున్నది. దరఖాస్తులంపును.

చాన్సలర్ ఫాన్టన్ వేనా.

ఈ వైవేనాను, మాకంపెని యంత్రమును పెట్టెమీదను వేనామీదనుగల ఈ పాకటక్ వేనా మాకొటకు ఇంగ్లండులో సిద్ధంపబడినది. ఈవేనాకు పిరావోయ అద్దపు పిచికారియొకటి వేనాతో పంపబడును. మాటిమాటికి పిరావోయత్తుకొన శ్రమదీనివలెలగును. ఉంచిన చేతివేత్తక యంతనేపయనను వ్రాయవలెను. ఇందలి నిల్బు రోడ్డు గోల్డునే జేయబడినది. ఇది యెన్నటికి జెడక. ఒకటిని తెప్పించి యుపయోగించి మంచిచెనుగుల గనుగొనుడు. నిల్బుతోడ తెల 1-కి 1-8-0; రోడ్డుగోల్డు నిల్బు 1-కి 0-4-0. పోస్తేజి కొనువారు ధరింపవలెను. చిరునామా:-ధనలక్ష్మి కంపెని, 6, వెంకటేశమేష్ట్రీ వీధి, సాహుకార్ పేట, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

వృక్షమును విత్తులము నగు కుంకుమపువ్వు మూవర్త దొరకును. కొనువారు మూర్తమూ క్కును గమనింపును. కరస్పాంజెన్సు కెమికలజువర ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:- షేర్ నారాయణ అందు కంపెని. (21) 21, మాన్సుపేట, బొంబాయి.

కస్తూరి

విషజ్వర కలకు, కలరాకు, సంధికి, శాలింతకు రోగములకు, వాతములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కిన్న ప్రియమగుటచేతను, నవనర సమయములందు దొరకుట దు స్రమము. మా డిపొయంతలి కస్తూరి యందితర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంత వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలరు. అల్లుచేయుటనలన కలితీ కస్తూ రిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-0 అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారు ప్రెక్టిస్సు, కాన్సు, ప్రయాణికులకు స్పెషల్ కాన్సు, కాలనీనామ ఈ క్రింది ఆద్రమకు వ్రాయును. ఈ కంపెనివారు ఆంగ్లము, విశేష కాలము నుండి మోటారు వక్తమున ప్రసిద్ధిజెంది మహారాజులు, రాజులు, జమీన్ దారులచే అభిమానింపబడినవారు మీకు క్రొత్త కాన్సుగాని, పాత కాన్సుగాని మంచిగాను శిక్షియివ్వగలరు. తిరుగ మీ కాన్సును కాలనీనామెడల అమ్మియియ్యగలరు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చుటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు కాలనీనామెడల, ట్యూబులు యితరసామానులు యావత్తును మీకు చాకగా అర్హుగలరు. మోటారుబండ్లు అద్దెకియ్య గలరు.

(1) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారుఇన్స్టిట్యూటు

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు (288) మాంట్యురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు. మోటారుబండ్ల యంత్రంగిర్యాణమును, నడుపునిధానము ను, బోధనాభ్యసము గలవియును. పుట్టేక గమనిక:- పాఠకునివిద్యార్థులకు ఉచితముగదసలియు; బోధనాధికములు ను నిర్మాణుచేయుచును. పుత్తి నెల పుధనును క్లాసు ప్రారం భమగును తయారై వైవాకరికి శిష్యాత్వముచేయుచును. స్వల్ప సంఖ్యయేదీనికొనలకును. మే నేజరుగారికి వ్రాసికోవడు.

ఇశాం! ఇంజియూమహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క వివిధ విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక తేజమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ ములో జన్మించిన ప్రతిమనష్యుడును అవశ్యముగా జనర కలయును. ఈపుస్తకమునకు తెలియ. తపాలాఖర్చులేదు. వైద్యశాస్త్రి ముఖేశంకర్ గోవింద్, ఆరంభనిగ్రహ బోధకులు, 157 బ్రాడ్వే, (219) 96 మాంట్యురోడ్డు, మదరాసు.